



# Memòria 2015

“Una xarxa humana de serveis a les persones”

Àrea de Benestar Social del  
Consell Comarcal del Pla de l'Estany



Àrea de Benestar Social  
Consell Comarcal del Pla de l'Estany

# Presentació

Un any més, com a president del Consell Comarcal del Pla de l'Estany, em complau presentar la Memòria d'activitats de l'Àrea de Benestar Social.

Ha estat un any de molt treball, davant el qual hem renovat el nostre compromís amb les persones i les famílies més vulnerables de la nostra comarca, en uns moments difícils i d'una gran complexitat social.

Al llarg d'aquesta Memòria podreu constatar aquest compromís i aquest esforç per atendre de forma integral les necessitats de les persones que, a causa de la seva situació desfavorable, s'adrecen a l'administració per fer demandes d'atenció a les seves necessitats socials, emocionals i econòmiques.

Des de l'Àrea de Benestar Social treballem per millorar les condicions de vida, alhora que impulem l'apoderament de les famílies i les persones perquè puguin redreçar les seves vides i construir un itinerari de futur.

Som conscients que, malgrat els petits progressos que es manifesten, com la baixada de l'atur i una certa recuperació econòmica general a la comarca, els efectes de la crisi són presents encara en moltes famílies i això suposa un nou esforç col·lectiu per evitar que sectors de la nostra comunitat quedin definitivament exclosos d'aquests progressos.

Durant aquest exercici hem signat acords de col·laboració amb les empreses subministradores d'aigua i energia per evitar els talls de llum i aigua d'aquelles famílies que no poden fer front als pagaments. Hem ampliat els dies d'assistència al menjador escolar dels infants amb més necessitat a través de les beques. Per altra banda, hem comprovat amb satisfacció com s'ha reduït més del 30% el nombre de famílies que necessitaven el servei del Centre de Distribució d'Aliments, així com els ajuts d'urgència social, senyals que evidencien una certa millora respecte als recursos emprats l'any 2014.

Encara som lluny d'aconseguir l'objectiu últim de benestar social per a totes les persones, però ens encoratja amb més força i convicció veure que estem en la direcció correcta i que seguirem treballant per una comarca amb més igualtat d'oportunitats i uns municipis socialment cohesionats i més forts.

Vull agrair a tots els tècnics i professionals de l'Àrea el seu compromís i el seu esforç quotidià per fer aquest acompanyament a les persones i les famílies en el seu camí cap a l'autonomia i la plena integració social.

Jordi Xargay i Congost  
President del CCPE

**Edita/**  
**Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal del Pla de l'Estany**  
**C/ Pere Alsius, 12**  
**17820 Banyoles**

**Any/**  
**2016**

**Redacció/**  
**Àrea de Benestar Social del CC Pla de l'Estany**

**Revisió lingüística/**  
**Servei de Català del CCPE (CPNL)**

**Fotografies/**  
**Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal del Pla de l'Estany**

**Fotografia portada/**  
**Arxiu Comarcal del Pla de l'Estany/ Fons Consell Comarcal del Pla de l'Estany/**  
**Autoria: desconeguda/ Dones confeccionant mitjons per als soldats republicans/1936-1939**

**Web/**  
**<http://benestarsocial.plaestany.cat>**

**Dipòsit legal/**  
**DL : GI 253-2016**

# Índex

1. L' Àrea de Benestar Social	pàg. 4
2. Dades sociodemogràfiques	pàg. 10
3. Anàlisi de l'entorn: percepcions diverses	pàg. 14
4. Atenció social bàsica	pàg. 18
5. Prevenció i atenció a l'exclusió social i a la pobresa	pàg. 22
6. Atenció a la infància, a la família i a les dones	pàg. 28
7. Promoció de l'autonomia personal i atenció a la dependència	pàg. 36
8. Foment de la convivència i la cohesió social	pàg. 42



# 1. L'Àrea de Benestar Social



L'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal del Pla de l'Estany consolida, completa i desenvolupa una xarxa de serveis socials de proximitat i de qualitat per a la ciutadania de la comarca, mitjançant la planificació estratègica i la gestió d'aquests.

La cartera de serveis de l'Àrea de Benestar Social (ABS) inclou diferents recursos i serveis d'atenció a les persones i els col·lectius en la millora i suport als processos d'inclusió i cohesió socials. La intervenció es realitza en tres àmbits de treball:

- **Atenció social o atenció individualitzada** a les persones i les seves famílies com a eina clau per l'acompanyament en els processos de millora.
- **Atenció a grups** per oferir respostes a les necessitats comunes d'un grup i dinamitzar-lo per pal·liar processos de deteriorament i enfortir les capacitats personals de superació de problemes.
- **Atenció a la comunitat** mitjançant el treball comunitari com una metodologia d'intervenció al territori i una bona manera d'ordenar la intervenció entre tots els agents que hi actuen.

Així, podem dir que des de l'Àrea de Benestar Social es vertebren i desenvolupen projectes i recursos en un continu d'atenció social, dirigits des de la cobertura de les necessitats econòmiques i bàsiques fins als projectes d'atenció per a la promoció de les persones.

A continuació, volem destacar de la gestió de l'àrea al llarg del 2015 els següents aspectes:

### Projectes col·laboratius

Com a Àrea de Benestar Social formem part, amb el Departament de Salut i el de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat, l'ICS, l'IAS i l'Ajuntament de Banyoles, del Pla pilot per al desenvolupament del Model d'atenció integrada en salut integral i addicions. El passat mes d'octubre es va fer efectiva la signatura del conveni de col·laboració interadministrativa per a la millora en l'atenció conjunta

a les persones que pateixen trastorns de salut mental, així com les seves famílies.

També hem col·laborat, junt amb 5 països més, en el projecte europeu Replace II que treballa per a millorar el benestar de les persones afectades per la mutilació genital femenina (MGF) mitjançant un treball directe amb les comunitats d'origen estranger que encara mantenen aquesta terrible pràctica a la Unió Europea.

Com a administració local, la Generalitat de Catalunya ens ha encomanat el desplegament de la Llei d'Acollida. L'objecte bàsic d'aquesta llei és contribuir a fer efectius els principis d'igualtat i de cohesió social mitjançant la creació d'un servei de primera acollida orientat a la promoció de l'autonomia personal de les persones estrangeres immigrades i les retornades a Catalunya que es troben en desavantatge per motiu del seu desconeixement de la societat catalana, de les normes jurídiques principals que la regeixen o per manca de competències lingüístiques bàsiques. Per al desplegament de la llei comptem amb la col·laboració d'entitats com Càritas al Pla de l'Estany, Creu Roja Pla de l'Estany, el Consorci per a la Normalització Lingüística i l'Ajuntament de Banyoles.



Per altra banda, aquest any s'ha signat un conveni de col·laboració contra la pobresa energètica amb les tres empreses de la comarca que subministren energia elèctrica amb la finalitat d'evitar talls de llum, i oferir suport i ajuda a les famílies que es troben en aquesta situació. També es va signar un conveni de col·laboració amb Aigües Banyoles amb la mateixa finalitat.

Mitjançant la Taula Territorial per a la inclusió social al Pla de l'Estany, formada per Dipsalut, Creu Roja Pla de l'Estany, Càritas al Pla de l'Estany, l'Ajuntament de Banyoles i el Consell Comarcal del Pla de l'Estany, es dona continuïtat a les actuacions iniciades l'any anterior i s'amplia amb el projecte d'arranjaments als domicilis que té com a objectiu millorar les condicions dels habitatges de famílies amb vulnerabilitat econòmica.

A més, i com en anys anteriors, l'Àrea de Benestar Social col·labora amb la logística i coordinació del voluntariat del Gran Recapte d'Aliments.

Així mateix, l'Àrea de Benestar Social ha impulsat la signatura del conveni entre l'Institut Català de les Dones (ICD), l'Ajuntament de Banyoles i l'Associació Banyoles Comerç i Turisme per a la divulgació de la campanya de la Línia d'atenció a les dones en situació de violència masclista.

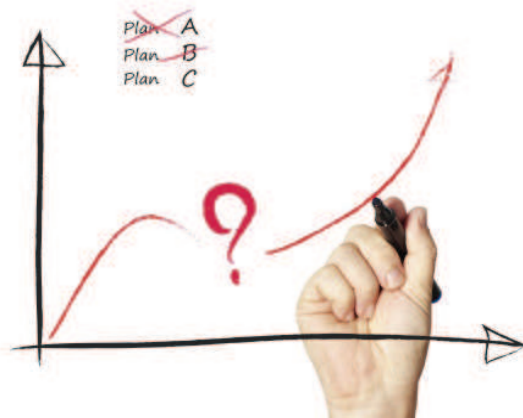
Finalment, un any més, alumnes de l'Aula Oberta (recurs d'atenció a la diversitat) de 3r i 4t d'ESO de l'INS Pere Alsius han realitzat pràctiques al Servei de Promoció de l'Autonomia Fem Companyia fent tasques de suport en els cursos d'informàtica per a la gent gran "Fem Clic".

## Gestió

La gestió per processos, els plans i també els protocols d'intervenció ens permeten obtenir un coneixement cada vegada més precís d'allò que es fa i de com s'està fent. Aquest coneixement ha de permetre, si més no, simplificar un gran nombre de procediments i pot esdevenir un factor impor-

tant en la recerca de la millora constant del servei que prestem als ciutadans. En aquest sentit durant el 2015, l'ABS va dissenyar i aprovar les següents actuacions:

- Protocol intern d'actuació en situacions de conflicte.
- Redacció del Programa Marc dels serveis d'intervenció socioeducativa a Banyoles.
- Adaptació al nou model de servei de Transport Adaptat.
- Gestió d'expedients de Serveis Socials dels SBAS i Dependència.
- Col·laboració en la redacció del Programa Marc dels PLIS (Plans Locals d'Inclusió Social) de Catalunya.
- Elaboració del circuit d'acollida local per a persones nouvingudes, d'acord amb la Llei d'Acollida.



L'administració pública ha encomanat a l'ABS la tramitació de 663 sol·licituds d'ajudes de menjador escolar per al curs 2015-16 i la realització de 29 informes d'arrelament social i integració social de les 35 persones ateses. Mitjançant un conveni entre el Consell Comarcal, l'Ajuntament de Banyoles i l'Agència d'Habitatge de Catalunya hem gestionat 6 pisos de lloguer social i 2 pisos d'urgència social.

Els quadres de comandament, com a eina de gestió, amb aportació mensual de dades de tots els serveis de l'ABS i del CDA, permeten conèixer permanentment la gestió que està realitzant l'Àrea.

## Participació en taules i comissions

El treball en xarxa ens fa conscients que els professionals formem part de la xarxa social que teixeixen les persones. Per això és necessari establir espais interdisciplinaris amb la finalitat de multiplicar beneficis i rendibilitzar els esforços de professionals i d'institucions. En aquest sentit l'Àrea de Benestar Social impulsa aquestes plataformes:

- **Taula d'infància del Pla de l'Estany**, representada pels agents del territori que intervenen en aquesta etapa de la vida. La taula realitza tasques de sensibilització, anàlisi de les necessitats i dóna resposta a certes necessitats detectades, consensua i aprova el Pla d'infància i anualment ofereix una sessió formativa als seus membres.
- **Taula d'atenció a les persones amb discapacitat**, en la qual es reivindiquen els drets de les persones amb discapacitat i les seves famílies i es treballa per assolir-los. Cal destacar que aquest any s'ha presentat la Guia de Recursos per a persones amb discapacitat intel·lectual del Pla de l'Estany.
- **Comissió CASSDEP (Comissió d'Avaluació i Seguiment Sectoritzat a la Dependència)** que ha obtingut un reconeixement d'experiència innovadora, per la qual cosa es va presentar a l'Auditori del Cosmocaixa dins la Jornada 10x10 càpsules d'innovació social, organitzada pel Consorci d'Acció Social de Catalunya.
- **Comissió contra la Mutilació Genital Femenina (MGF)** i vinculada al grup de treball de seguiment del protocol contra la violència. El 2015 es va aprovar el Protocol d'abordatge de matrimonis forçats a les comarques gironines i s'ha continuat amb la tasca de seguiment dels casos en risc.
- **Comissió de Seguiment de l'Acord comarcal d'actuació en situacions de violència masclista al Pla de l'Estany**, en la qual s'inclou el protocol d'actuació en situacions de violència a la gent gran i a la infància. La Comissió està formada per tots els agents implicats en l'actuació directa amb les víctimes i per altres que es pugui considerar importants de cara a l'eradicació

de la violència i per al desenvolupament de programes de prevenció que conjuntament es puguin portar a terme.

- **Consell Consultiu Comarcal de la Gent Gran**, al qual s'ofereix suport perquè es desenvolupi i perquè organitzi activitats.

Així mateix, participem i col·laborem activament en altres taules i comissions que s'organitzen als diferents municipis de la comarca i amb la Federació i Associació de municipis de Catalunya, així com les del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

## Impuls del treball en grup i comunitari

El treball en grup amb les persones usuàries i amb la comunitat ens permet oferir respostes a les necessitats comunes per pal·liar processos de deteriorament. Mitjançant la dinamització es pretén enfortir les capacitats personals o comunitàries per a la superació dels problemes. Una mostra d'aquests tipus d'intervenció són:

- **Grups de suport al dol** per a persones que han patit la pèrdua d'un ser.
- **Grup de suport a les persones que tenen al seu càrrec l'atenció a les persones amb dependència.** L'objectiu és poder compartir amb els altres què suposa atendre una persona en aquesta situació.
- **Dimbaya (barri de la Farga) i els Espais Família de Canaleta i Can Puig**, creats per detectar necessitats dels centres escolars i del medi obert. L'objectiu principal és proporcionar a les mares un espai per compartir experiències, plantejar dubtes, rebre orientacions en grup respecte l'educació dels fills i filles i sentir-se reforçades i capacitades en les actuacions educatives adequades.
- **Impuls a la creació del Servei d'Intervenció Socioeducativa** al municipi de Porqueres.
- **Grup d'Adolescents** que es va portar a terme al Centre Obert durant els mesos d'estiu a demanda dels SBAS i arran de la detecció de dos grups de noies que destacaven en l'àmbit escolar pel seu comportament disruptiu.

- **L'Hort.** Al llarg de l'any 2015, els SBAS van detectar la necessitat de donar suport a un grup de dones senegambianes que formen part de famílies nombroses i poligàmiques i sense reconeixement personal, social i comunitari. Per aquests motius, es va iniciar el treball de l'hort amb la finalitat d'afavorir el seu benestar personal i fomentar el seu reconeixement social.
- **El treball comunitari a l'estiu a la plaça de la Pau de la Farga** va sorgir l'any 2013 a iniciativa de les entitats de dones Legki Yakaru i Gamamuse. Actualment compta amb la participació i col·laboració del Pla de Ciutadania i Immigració i la Fundació CEPAIM. L'objectiu principal d'aquest projecte és la sensibilització i la conscienciació vers l'ús i el manteniment de l'espai comú i les responsabilitats que tenen les persones usuàries i les seves famílies de fer-ne un ús adequat. Es basa en 4 eixos: la neteja de la plaça, l'educació mediambiental i el reciclatge, les sortides familiars i la dinamització de jocs a la plaça de la Pau.
- **Mediació comunitària** amb el veïnat del carrer Dr. Fleming per a la resolució de conflictes veïnals.
- Els **serveis socioeducatius de la ciutat de Banyoles** han apostat, dins el seu projecte, pel treball comunitari en el barri.

## Formació

En compliment amb un dels objectius del Pla de Formació de l'Àrea, el de potenciar la formació permanent i contínua de tots els professionals i transferir coneixements a altres professionals de l'àmbit, destaquem:

- Jornada CDIAP "EL vincle afectiu", a càrrec de Marta Sadurní.
- Conferència "Diversitat i identitat", amb motiu del Dia Mundial dels Drets de la Infància, a càrrec de Saïd El Kadaoui.
- Presentació de l'estudi "L'adaptació de l'alumnat d'origen xinès als centre educatius del Pla de l'Estany", per part de Sandra Bustins i Blanca Andelic.
- Curs de PNL i estratègies d'influència en Serveis

Socials, a càrrec de Toni Bardera amb el suport de la Diputació de Girona.

- Cicle de cinema per a la inclusió social "Una realitat desajustada. Salut mental".
- Presentació de la CASSDEP a la Jornada 10x10 càpsules d'innovació social.

La importància de la formació continuada en els llocs de treball es manifesta en el fet que un 88% dels professionals de l'ABS ha realitzat algun curs de formació al llarg del 2015 i la mitjana d'hores de formació ha estat de 31'8 h/pers.



*Conferència "Diversitat i identitat"*



*Jornada 10x10 càpsules d'innovació social*



## Qualitat

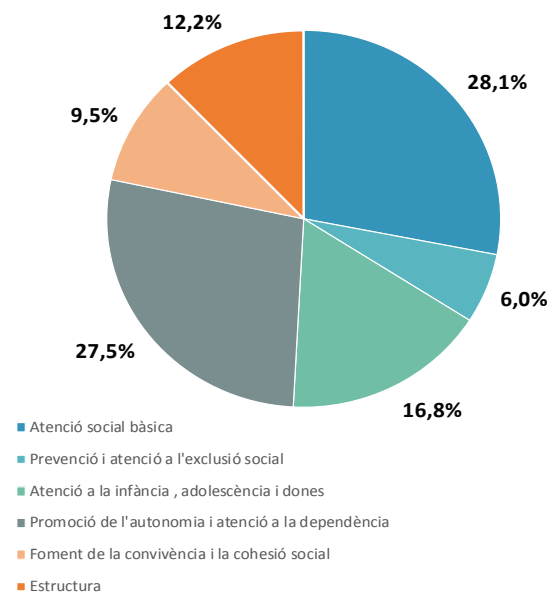
L'ABS, com a part de l'administració pública, i en l'esforç per complir els seus objectius i per adaptar la capacitat de resposta a les demandes i expectatives de la ciutadania, segueix complint i cercant línies que promoguin la qualitat en els seus serveis.

- Recerca de mesures per reduir l'absentisme en les entrevistes concertades dels SBAS, com a millora de l'eficiència del nostre treball i com a responsabilització de la persona usuària.
- Aplicació de mesures per a la protecció de dades de les persones i dels professionals.
- Debat de dilemes ètics i establiment de bones pràctiques dels diferents serveis de l'Àrea en l'Espai de Reflexió Ètica en Serveis Socials (ERESS).
- Inclusió en el procés de Gestió de queixes d'una entrevista personalitzada i d'escolta amb la persona que reclama, per arribar a acords comuns o poder argumentar i comprendre decisions preses.
- Presentació de "Relacions Sanes. Dones Km0". a la Jornada de Bones Pràctiques de Cohesió Social als Barris organitzada per la Direcció General d'Immigració.
- Millora de la cohesió i la confiança amb la creació de l'equip l'Efecte Papallona, que participarà en la cursa solidària Trailwalker 2016, que organitza Oxfam Intermon, amb l'objectiu d'aconseguir recursos per lluitar contra la pobresa i la fam.

## Gestió econòmica

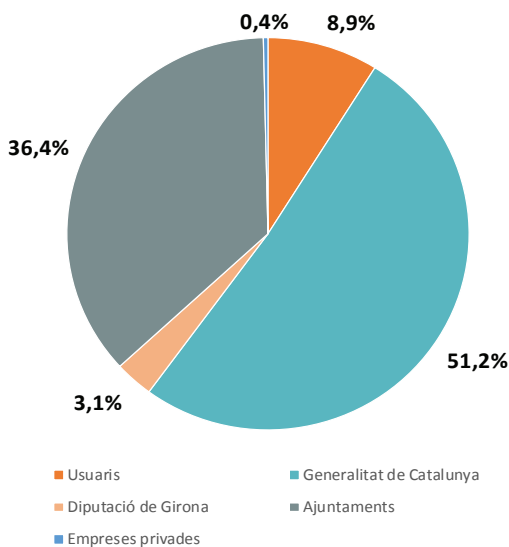
El pressupost de despeses per a l'exercici 2015 va ser de 2.347.101,2€. Pel que fa a les fonts d'ingressos, la principal prové de la Generalitat de Catalunya, que representa un 51,2%; seguit dels ajuntaments, amb un 36,4%. La major part de les despeses es destinen a l'Atenció social bàsica i a la Promoció de l'autonomia i atenció a la dependència.

Gràfic 1. Despeses de l'Àrea de Benestar Social. 2015



Font. Elaboració pròpia a partir de les dades del Consell Comarcal del Pla de l'Estany

Gràfic 2. Fons d'ingressos de l'Àrea de Benestar Social. 2015



Font. Elaboració pròpia a partir de les dades del Consell Comarcal del Pla de l'Estany

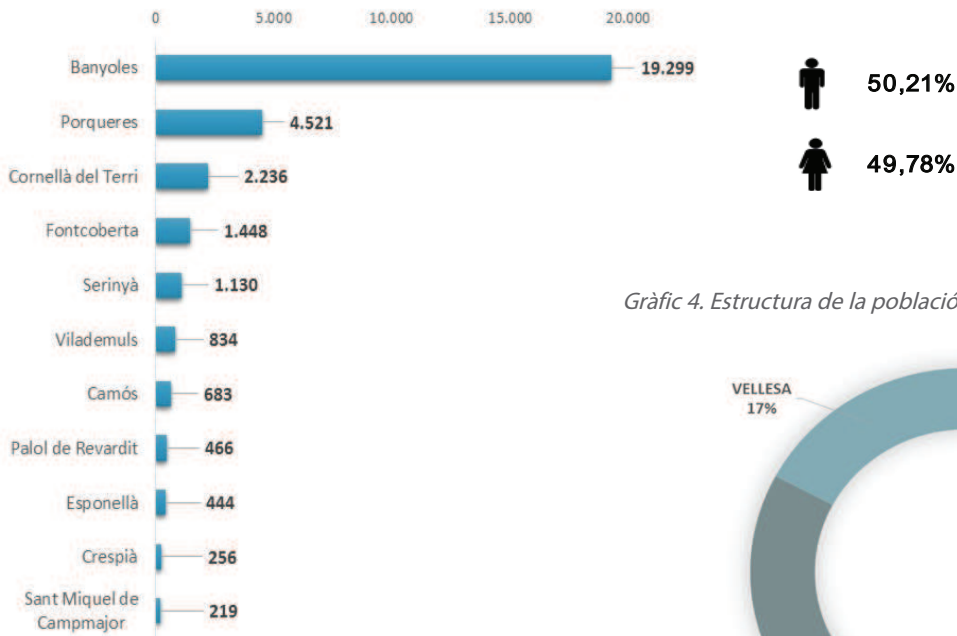


# 2.

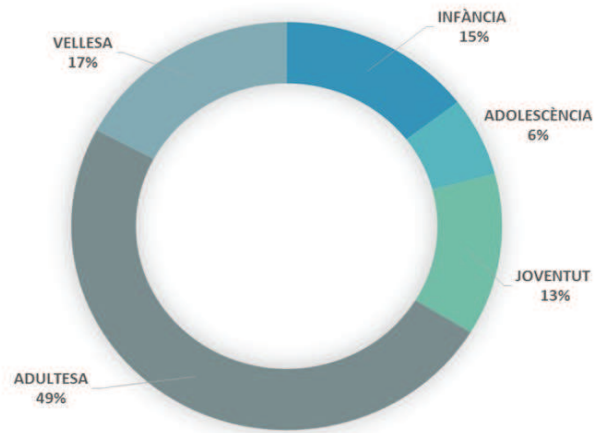
## Dades sociodemogràfiques

### Població del Pla de l'Estany:

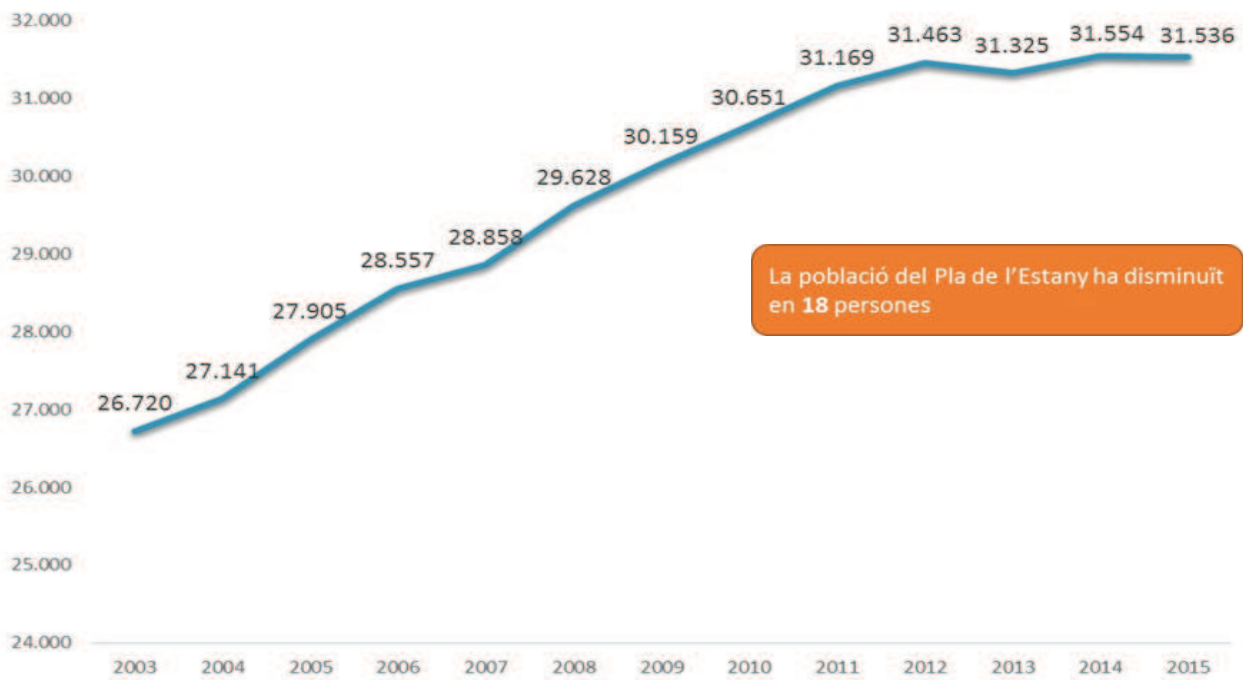
Gràfic 3. Població per municipis al Pla de l'Estany. Any 2015



Gràfic 4. Estructura de la població del Pla de l'Estany. Any 2015

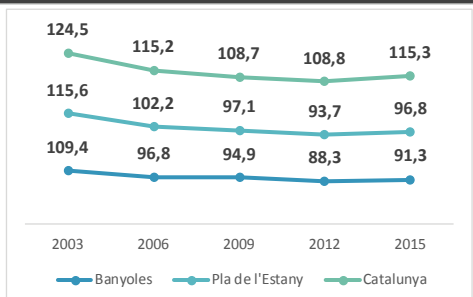
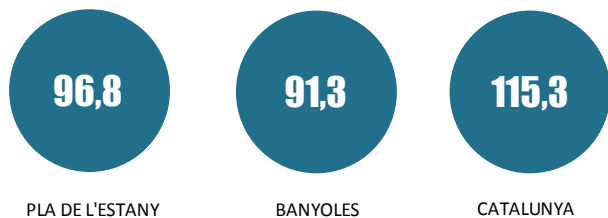


Gràfic 5. Evolució de la població del Pla de l'Estany. 2003-2015

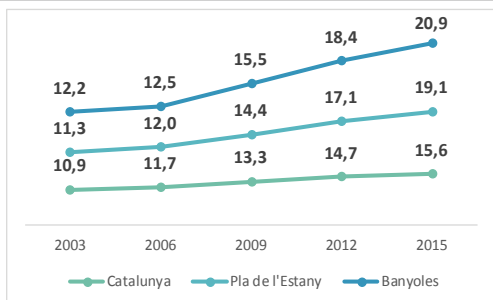
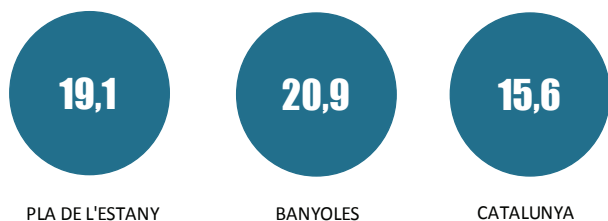


Representació de diferents índexs:

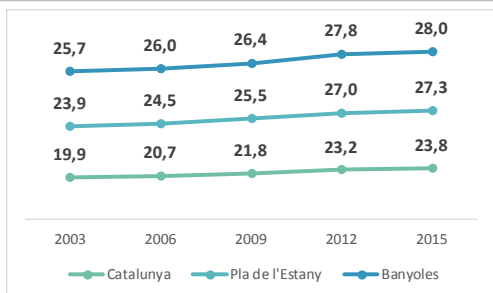
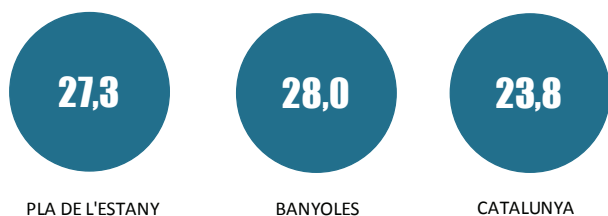
ÍNDEX D'ENVELLIMENT 2015



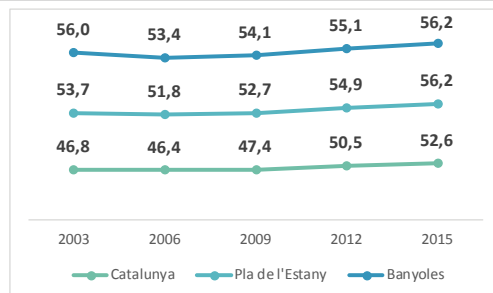
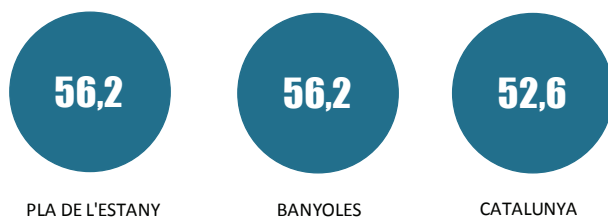
ÍNDEX DE SOBREENVELLIMENT 2015



ÍNDEX DE DEPENDÈNCIA JUVENIL 2015



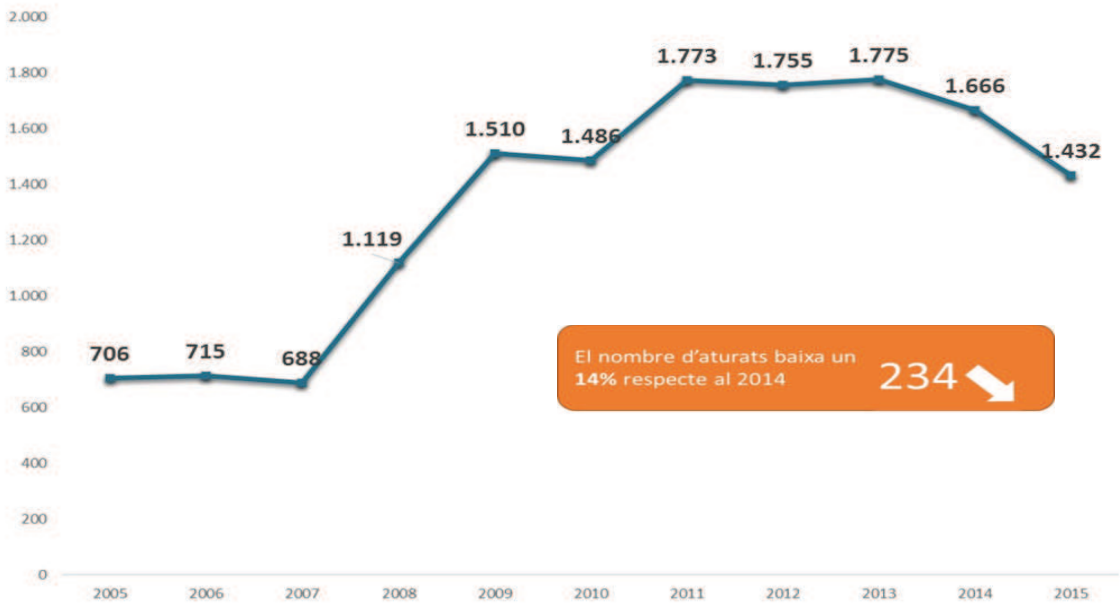
ÍNDEX DE DEPENDÈNCIA GLOBAL 2015



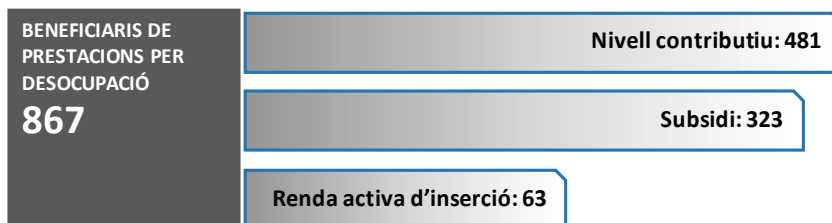
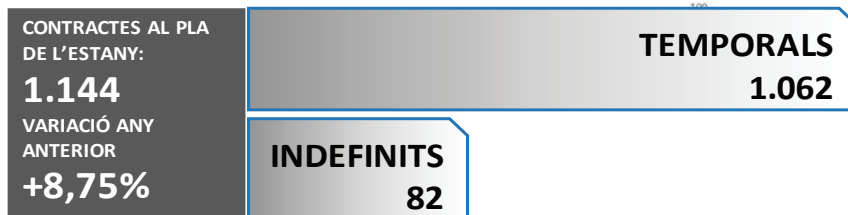
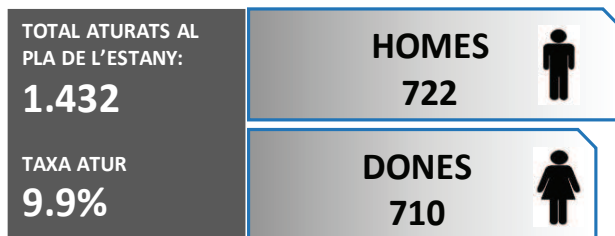


## Atur

Gràfic 6. Evolució de l'atur al Pla de l'Estany. 2005-2015



Gràfic 7. Evolució de l'atur de llarga durada al Pla de l'Estany





# 3.

## Anàlisi de l'entorn: percepcions diverses

# 1.

## Síntomes de millora

Després de vuit anys de crisi, el Govern català i l'espanyol asseguren que les darreres xifres macroeconòmiques mostren la llum al final del túnel. Aquesta percepció l'hem d'analitzar en l'àmbit local i podem afirmar que tenim la percepció d'unes certes millores:

1. Baixada de l'atur. L'atur al Pla de l'Estany ha baixat en 234 persones del desembre de 2014 (1.666) al desembre de 2015 (1.432). Es tracta d'una recuperació que no s'ha donat de forma gradual sinó que hi ha hagut alguns repunts depenent dels mesos. Lògicament, Banyoles és el municipi on més ha baixat l'atur (ha passat de 1.210 a 1.017 persones a l'atur, 193 persones menys que el desembre de 2014).

**Tenir feina o no tenir-ne segueix essent l'element principal que pot portar una persona a una situació d'exclusió o inclusió socials.**

2. Baixada del nombre de famílies i persones usuàries del CDA. Les ajudes per aliments són ajudes socials bàsiques que ens permeten percebre les necessitats més bàsiques de les famílies. L'any 2014 es van beneficiar del recurs 437 famílies (1.601 persones). L'any 2015, 345 famílies (1.251 persones) han rebut aliments d'una forma més o menys contínua (un 21,8% menys de persones ateses respecte l'any 2014).

3. Baixada del nombre de famílies i persones beneficiàries de les ajudes d'urgència social. L'any 2015 es van gestionar 611 ajudes econòmiques directes mentre que el 2014 se n'havien gestionat 819. El nombre de famílies beneficiàries de les ajudes d'urgència social han estat 206 (734 persones de les quals 345 eren menors de 18 anys). És important ressaltar que hi ha hagut un descens tant de les famílies com de les persones beneficiàries (35

famílies i 224 persones menys que l'any 2014, un descens del 30,5%). Cal destacar també que un 37% d'aquestes famílies han demanat més d'una ajuda; la resta han estat ajudes puntuals.

**Les ajudes per aliments i les econòmiques d'urgència social són un bon baròmetre per descriure les necessitats socials més bàsiques de les persones usuàries dels Serveis Socials.**

Aquesta realitat ens ha de donar una certa visió de millora de l'estat de les famílies. Tot i això, aquesta realitat no la podem extrapolar a Catalunya, on els símptomes de millora de les famílies són menys apreciables.

# 2.

## Aspectes no tan favorables

Tot i aquests símptomes de millora, els Serveis Socials tenim una percepció més complexa de la realitat social del Pla de l'Estany.

Catalunya és un dels països on més han augmentat les desigualtats socials, amb una concentració de la renda en la població més rica. En els anys previs a la crisi els nivells de desigualtat a Catalunya eren inferiors a la mitjana europea. Els factors determinants han estat la destrucció d'ocupació, el menor pes de la despesa social, les rebaixes fiscals sobre la renda i la riquesa, i el retrocés dels salaris en la distribució de la renda. Això ha afectat amb més intensitat les rendes salarials més baixes.

En aquest sentit, les persones pobres són cada vegada més pobres. Tot i això, el tipus de pobresa que veiem al Pla de l'Estany és diferent de la pobresa de les grans ciutats (persones que viuen al carrer, etc.). Es tracta, però, d'una pobresa que ens ha de preocupar a tots, no tan sols als Serveis Socials, ja que dificulta la cohesió social.



Hem de tenir molt en compte un altre element preocupant: la borsa de pobresa que es pot enquistar. Aquesta ha crescut més ràpidament que la mitjana de la Unió Europea, i ha assolit un nivell elevadíssim: una quarta part de la població a Catalunya es troba en situació de risc de pobresa i/o exclusió social.

Però no sols n'ha augmentat el percentatge, sinó que la pobresa en si s'ha accentuat. És a dir, la persona que viu en situació de pobresa a Catalunya és més pobre del que ho era abans. És més, molts són persones que treballen, la qual cosa indica que el fet d'estar treballant no és suficient per sortir de la pobresa. És important així no perdre aquesta visió i engegar accions arriscades i innovadores per evitar aquesta cronificació de la pobresa.

### La desigualtat entre rics i pobres augmenta des de fa 5 anys i cada vegada és més gran.

Aquestes noves formes de pobresa, la dels treballadors pobres, s'expressen d'altres formes que repercuteixen en tots els membres de les unitats familiars. Conseqüències d'aquesta nova pobresa són: dificultats per arribar a finals de mes; es deixen de fer activitats com anar de vacances; els

infants deixen de fer activitats de lleure; es deteriora la qualitat de vida; es produeix un desequilibri en l'alimentació, etc.

## 3.

### Increment de les malalties mentals

Els efectes de la crisi econòmica comporten un augment dels problemes de salut mental de la població i, consegüentment, un augment, també, dels problemes relacionats amb l'abús de substàncies tòxiques i els conflictes familiars. Aquest increment s'expressa amb un augment dels trastorns d'ansietat, els trastorns depressius, els trastorns amb símptomes d'estrès emocional, els trastorns derivats del consum de substàncies i la simptomatologia diversa de col·lapse emocional (trastorns del son, símptomes obsessius, patologia en la relació afectiva i sexual, etc.).

No ens podem oblidar de les conseqüències derivades dels problemes relacionats amb les dificultats per mantenir l'habitatge. Es tracta de processos llargs amb episodis emocionals molt negatius i contradictoris en els quals es barregen sentiments de culpabilitat, por, tristor i ràbia. Aquesta pressió emocional i la situació d'estrès contínua desenvoquen en moltes situacions de depressió i afectacions a la salut mental de les persones.

Al Pla de l'Estany l'any 2014 hi havia 270 persones amb discapacitat reconeguda per malaltia mental (105 persones més que l'any 2008). Pensem, però, que aquesta problemàtica segueix essent poc reconeguda i coneguda, i que afecta un alt nombre de persones que no han estat diagnosticades i que segueixen patint símptomes derivats de situacions d'estrès, depressió... com a conseqüència de la situació de crisi econòmica. Hem de tenir en compte també com aquests trastorns afecten la infància i l'adolescència en un moment vital clau.



## 4.

### Evolució de la població d'origen estranger

Pel que fa a l'evolució del percentatge de la població d'origen estranger a la comarca al llarg del 2015, no hi ha grans canvis respecte l'any anterior, ni en la xifra de les persones residents, ni en les dinàmiques pròpies dels col·lectius. El percentatge és d'un 14,5%, igual que l'any anterior, i els orígens majoritaris també són els mateixos (Marroc, Gàmbia, Romania, Hondures). La majoria de les persones d'origen estranger ve per via del reagrupament familiar, sobretot del Marroc i de Gàmbia. En el cas de les persones d'origen gambià, una gran part de les que retornen són nois que en algun moment de la seva infància o adolescència han estat enviats pels seus pares a l'Àfrica i ara, en retornen, o ja majors d'edat, o bé per ser escolaritzats als últims cursos de l'ensenyament obligatori.

Sense uns canvis econòmics més evidents (la superació de l'estancament econòmic) és difícil esperar que hi hagi grans canvis en els fluxos migratoris. El fet de tenir majoritàriament famílies senceres al territori ens fa pensar que moltes persones no marxaran de la comarca en els pròxims anys.

Aquesta situació ens ha portat també a replantejar algun servei, com el de mediació intercultural, per tal de transformar-lo en un servei de mediació ciutadana i comunitària. Aquí hem tingut present els pocs canvis en els fluxos migratoris i, en canvi, molta necessitat de treballar cada vegada més l'àmbit de la convivència de tota la ciutadania sigui d'origen divers o no.

## 5.

### Més persones ateses per dependència

Una de les dinàmiques actuals de les societats desenvolupades és el progressiu envelliment de la població. Al Pla de l'Estany, igual que en el conjunt de les societats europees, l'augment de l'esperança de vida, juntament amb el descens i l'endarreriment

de la natalitat, ha provocat un procés d'envelliment progressiu de la població autòctona amb el consegüent increment del nivell de dependència i una disminució de la seva capacitat individual per a integrar-se. Un dels principals problemes associats a l'envelliment, sobretot al sobreenvelliment, és la dependència.

Tot i que les situacions de dependència no són exclusives del col·lectiu de la gent gran, sí que és cert que n'augmenta la incidència amb l'edat. L'increment del nombre de persones envellides i sobreenvellides i la consegüent dependència provoca un augment de la pressió sobre els serveis socials a la comarca.

El canvi més significatiu d'aquest 2015 en la Llei de Dependència va ser l'1 de juliol, quan es va fer el desplegament dels grau I, modificat, tal com preveia la normativa estatal, en el Real Decreto Ley 20/2012, de 13 de juliol, de mesures per garantir l'estabilitat pressupostària i de foment de la competitivitat. Aquest fet ha suposat rebre un nou perfil d'usuari, més autònom i sense necessitat d'una atenció tan específica. Això ha fet que s'atenguin moltes persones valorades amb grau I a l'inici del desplegament de la Llei, persones que porten una vida completament autònoma i que de moment no requereixen cap prestació i/o servei. Durant aquest any 2015, l'Àrea de Dependència ha atès un total de 726 persones (88 més que l'any 2014).

**És previsible que les situacions de dependència continuïn augmentant a mesura que la població envelleixi.**



# 4.

## Atenció social bàsica

El Servei Bàsic d'Atenció Social té les funcions d'informació, orientació i assessorament. Realitza la detecció i prevenció de situacions de risc social o d'exclusió, aplica el tractament de suport a persones, famílies o grups i desenvolupa accions comunitàries. És el servei que rep i analitza les demandes relatives a les necessitats socials de la comarca.

Les actuacions del servei han continuat marcades per la situació de crisi estructural que pateix el país i que afecta amb major profunditat les capes més vulnerables de la comunitat i converteix una part de les persones que han perdut la feina i que no tenen expectatives d'aconseguir-ne en un sector també vulnerable. No obstant això, cal remarcar que ha baixat el nombre de demandes i, consegüentment, el nombre de recursos destinats a atencions bàsiques.

**Els equips bàsics d'atenció social han atès 2.220 persones. Les persones beneficiàries dins la unitat familiar han estat 3.170.**

Aquesta xifra significa un descens de 61 persones respecte l'any 2014 (2,68%). Aquesta disminució s'explica per una certa millora de les condicions de vida de les famílies i persones usuàries dels Serveis Socials.

L'Atenció Social Bàsica es realitza a tota la comarca del Pla de l'Estany. A la següent taula podem veure el nombre de persones ateses distribuïdes per municipis i sexe. Aquest any, com l'anterior, també hem pogut comptabilitzar les persones beneficiàries de l'atenció (persones que formen part del nucli familiar) i el percentatge de població atesa respecte al total de població.

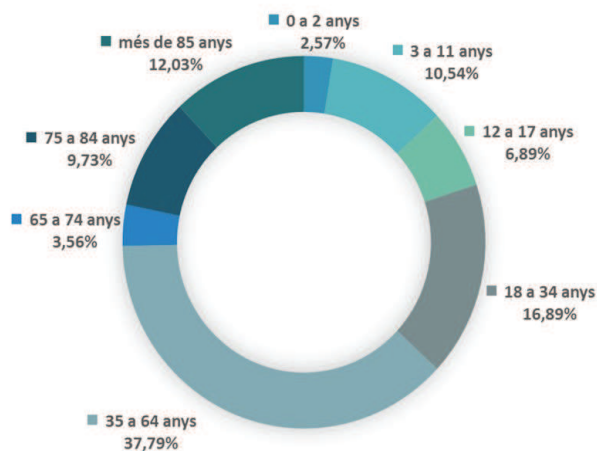
Taula 1. Persones ateses i beneficiàries del Servei Bàsic d'Atenció Social distribuïdes per municipis i sexe pel. Any 2015

Municipi	Persones ateses	Persones beneficiàries	% Homes atesos	% Dones ateses	% població atesa
Banyoles	1.625	2.267	45,8%	54,2%	8,42%
Camós	34	35	41,2%	58,8%	4,98%
Cornellà del Terri	137	205	38,0%	62,0%	6,13%
Crespà	18	28	55,6%	44,4%	7,03%
Esponellà	17	22	58,8%	41,2%	3,83%
Fontcoberta	64	92	48,4%	51,6%	4,42%
Palol de Revardit	15	16	40,0%	60,0%	3,22%
Porqueres	179	324	40,8%	59,2%	3,96%
Sant Miquel de Campmajor	5	8	20,0%	80,0%	2,28%
Serinyà	71	113	46,5%	53,5%	6,28%
Vilademuls	55	60	32,7%	67,3%	6,59%
<b>Pla de l'Estany</b>	<b>2.220</b>	<b>3.170</b>	<b>44,7%</b>	<b>55,3%</b>	<b>7,04%</b>

Font. Elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social

Per grups d'edat, les persones d'entre 35 i 64 anys (37,79%) i les de 18 a 34 (16,89%) són les que han rebut més atenció, seguides de les de més de 85 anys (12,03%), les de 3 a 11 anys (10,54%) i les de 75 a 84 anys (9,73%).

Gràfic 8. Persones ateses pels SBAS per grups d'edat. Any 2015



Font. Elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social

Bona part de la intervenció que es porta a terme des dels Serveis Bàsics d'Atenció Social es realitza a través de les entrevistes individuals o familiars. El 2015 s'han efectuat 3.846 entrevistes concertades, 124, de no concertades, 531 visites a domicili, 114 acompanyaments i 29 intervencions en medi obert. Una dada que volem remarcar és que s'han donat 528 situacions d'absentisme en entrevistes concertades.

El tipus de problemàtiques ateses pels Serveis Bàsics d'Atenció Social són molt diverses, però les podem agrupar en les categories de la taula 2. Destaquen les problemàtiques de tipus econòmic, relacionades amb el context socioeconòmic actual, i les laborals, de salut i les mancances socials.

En general, el 2015 s'ha caracteritzat per un augment dels recursos a diferents nivells a disposició de les famílies: programes d'ocupació, programes de formació i inserció laboral, prestacions econòmiques del departament de Treball, PIRMI, ajudes per al lloguer destinades a diferents col·lectius, actuacions del programa Salut i Crisi, etc.

Per als menors i els joves s'ha comptat també amb un augment dels recursos per al lleure i l'esport (Futbol Net, Tarda Jove, Divendres Actius, beques socials per al Club Natació Banyoles, beques per a teatre, aula oberta al punt Òmnia...). Per a les famílies amb dificultats en les dinàmiques relacionals s'ha comptat amb el recurs terapèutic de l'entitat Ventijol que atén famílies en situació de vulnerabilitat.

Taula 2. Problemàtiques ateses pels SBAS. 2015

Típus	Nombre	%	Descripció
Habitatge	242	5,84%	Amuntegament, desnonament, habitatge en condicions deficientes, etc.
Econòmiques	838	20,22%	Persones sense ingressos, ingressos insuficients, deutes, administració deficient, etc.
Laborals	680	16,41%	Persones a l'atur, persones sense formació, treballs esporàdics, activitats marginals, etc.
Salut i drogo dependències	827	19,96%	Alcoholisme, consum de drogues, demències, trastorn mental, ludopatia, malaltia crònica, malaltia mental, etc.
Discapacitats	186	4,49%	Discapacitat física, psíquica o sensorial, mobilitat reduïda, etc.
Aprenentatge	392	9,46%	Dificultats d'aprenentatge escolar, absentisme escolar, etc.
Maltractament familiar	167	4,03%	Maltractaments físics o psíquics, violència, abusos sexuals a menors, etc.
Mancances	712	17,18%	Dificultats, en les relacions familiars, d'integració social, manca d'autonomia personal, etc.
Altres	100	2,41%	Problemes legals d'estrangeria, desatenció institucional, etc.
<b>Total</b>	<b>4.144</b>	<b>100,00%</b>	

Font. Elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social



Des del servei també s'ha impulsat la posada en marxa de nous recursos per donar resposta a noves necessitats: 2 grups de suport a la parentalitat (Espai Família Canaleta-Can Puig i un al barri de Sant Pere), un de suport escolar (SIE a Porqueres). A més, a través de l'actuació XARXA de Serinyà s'ha començat a treballar (i s'impulsa) la creació d'un altre SIE al municipi de Serinyà per al 2016.

**Disminució de demandes, d'entrevistes i de gestió per donar resposta a les necessitats més bàsiques de les famílies amb menors (aliments i ajuts econòmics).**

A part de la importància que té l'atenció personal i familiar, aquest any s'han realitzat actuacions en l'àmbit grupal i comunitari que intenten incidir en els problemes de les persones.

**L'objectiu més important i essencial és l'atenció a les persones i, especialment, a les més vulnerables.**

*Taula 3. Actuacions grupals i comunitàries dels SBAS. 2015*

Actuacions grupals i comunitàries	Participants
Suku Luvata (Centre Obert)	25 participants
Grup de parentalitat (Centre Obert)	9 participants
Grup d'adolescents (Centre Obert)	6 participants
Grups de preadolescents (Centre Obert)	11 participants
Dimbaya	26 participants
Espai Família de Canaleta-Can Puig	12 participants
Espai Família de Sant Pere	10 participants
Hort col·lectiu	6 participants
<b>Grups informatius per a joves:</b>	
- Grup de beques Ministerio	25 participants
- Grup de Garantia Juvenil	10 participants
- Grup de xarxes socials	15 participants

Font. Elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social



*Foto. Hort col·lectiu*



# 5.

## Prevenició i atenció a l'exclusió social i a la pobresa

L'àmbit de la prevenció i atenció a l'exclusió social i a la pobresa incorpora diversos serveis, recursos i prestacions impulsades o gestionades per l'Àrea de Benestar Social per garantir les necessitats bàsiques de les persones en situació de pobresa o exclusió social; però al mateix temps, incorpora mesures i programes per actuar sobre les causes generadores d'aquests processos i prevenir-les.

## Pla local per a la inclusió social (PLIS)

El Pla local per a la inclusió social de Banyoles (PLIS) és una eina de planificació estratègica adaptada a les necessitats i a la realitat del territori amb la missió de planificar, dissenyar i coordinar iniciatives, mesures i accions d'intervenció social i de prevenció amb l'objectiu d'afeblir els factors que generen exclusió social i aconseguir una major cohesió social al mateix temps que atén aquells sectors de la població que ja es troben en situació d'especial vulnerabilitat.

Durant el 2015 l'oficina del PLIS ha seguit creant noves sinergies de treball amb les entitats i agents locals per articular una xarxa estable d'actors socials que puguin elaborar estratègies d'acció conjuntes i, donar una resposta integral a les problemàtiques de les persones vulnerables. El PLIS ha realitzat moltes accions i s'ha convertit en un instrument eficaç per a la intervenció social que es realitza a Banyoles i a la comarca. De l'últim any volem destacar:

S'ha elaborat el nou Pla local d'inclusió social de Banyoles 2016-2019, que ha d'esdevenir l'instrument clau per articular una resposta unitària de la ciutat davant el context social i econòmic local actual. És el producte de l'anàlisi constant que realitza l'Oficina Tècnica del PLIS i del treball engegat, ja fa anys, a través de diferents espais de treball en xarxa entre agents del territori (salut, educació, joventut, seguretat, serveis socials...).

Aquest 2015 s'ha creat l'Observatori Social del Pla de l'Estany, una eina de coneixement i seguiment de la realitat social de la comarca mitjançant la creació i recollida d'informació en relació amb els col·lectius de població vulnerables i els factors de risc d'exclusió social. L'objectiu és detectar, comprendre, mesurar i ordenar el coneixement més actual sobre les desigualtats socials, perquè esdevingui una eina útil i operativa per a la presa de decisions efectiva.

Cal destacar el treball que s'ha realitzat a la Taula de discapacitat del Pla de l'Estany, en l'elaboració de la Guia de Recursos per a Persones amb Discapacitat Intel·lectual del Pla de l'Estany; a la Taula d'infància del Pla de l'Estany, per a l'anàlisi de les mancances i problemàtiques de la infància; a la Taula d'inclusió social, en la coordinació de les 3 línies de subvenció de Salut i Crisi (una per a atendre necessitats de les persones vulnerables i dues per a promoure l'ocupació de persones vulnerables al Pla de l'Estany); i a la Taula de coordinació del Gran Recapte al Pla de l'Estany, en el qual s'han recollit 25 tones i mitja d'aliments.

Aquests espais han estat espais reals de contacte i elaboració de propostes conjuntes entre administració pública i entitats del tercer sector, i han esdevingut una eina eficaç d'intervenció social.



*V Mostra d'entitats d'acció social del Pla de l'Estany*



S'ha seguit potenciant el diàleg amb la ciutadania i les entitats a través dels consells socials municipals, l'organització de la V Mostra d'entitats del Pla de l'Estany, el treball de difusió i assessorament del portal d'entitats del Pla de l'Estany i la dinamització del Consell Consultiu de la Gent Gran del Pla de l'Estany. També volem destacar la valoració positiva de la 5a edició del Cicle de Cinema per a la Inclusió Social. La temàtica ha estat la salut mental i s'ha comptat amb un expert en cinema i salut mental per a dissenyar la programació.

La renda mínima d'inserció és una acció de solidaritat de caràcter universal envers els ciutadans i ciutadanes amb greus dificultats econòmiques i socials amb el propòsit d'atendre les necessitats bàsiques per viure en societat, amb els recursos convenients per mantenir-se i per afavorir-ne la inserció o la reinserció social i laboral. L'ajuda econòmica va acompanyada d'un pla de treball en el qual la persona beneficiària es compromet a una sèrie d'acords. Els serveis socials bàsics gestionen les ajudes de la Generalitat i fan un seguiment dels acords presos.



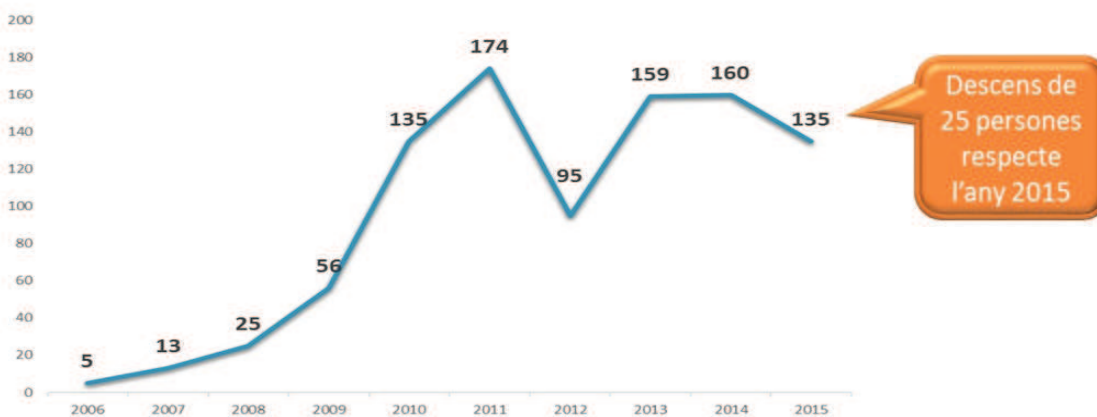
V Cicle de cinema per la Inclusió Social: "una realitat desajustada"

## Programa integral de la renda mínima d'inserció (PIRMI)

Una de les mesures dins del marc del pacte nacional contra la pobresa impulsat pel Govern de la Generalitat de Catalunya és redefinir la renda mínima d'inserció. Avui en dia, com a conseqüència del context socioeconòmic en el qual ens trobem, són necessaris canvis en la normativa de la renda mínima d'inserció (RMI) per adaptar-se a la nova situació socioeconòmica i per millorar les condicions personals, socials, familiars i d'ocupabilitat d'aquest col·lectiu.

Durant el 2015, 135 persones del Pla de l'Estany han rebut aquest tipus de prestació econòmica. Al gràfic següent podem observar l'evolució de la PIRMI del període 2006-2015.

Gràfic 9. Evolució del nombre de beneficiaris del PIRMI



Font. Elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social

## Ajudes d'urgència social

Les ajudes d'urgència social són prestacions econòmiques que tenen per finalitat atendre necessitats puntuals, urgents i bàsiques, de subsistència, com ara l'alimentació, el vestit i l'allotjament.

Un dels fets que volem destacar aquest any és que, tot i la baixada del nombre de famílies ateses i d'ajudes concedides, les necessitats de les famílies ateses pels Serveis Socials encara segueixen essent molt importants. L'any 2015 es van gestionar 611 ajudes econòmiques directes mentre que el 2014 se n'havien gestionat 819. Les famílies beneficiàries de les ajudes d'urgència social han estat 206 (734 persones de les quals 345 eren menors de 18 anys). És important ressaltar que hi ha hagut un descens tant de les famílies com de les persones beneficiàries (35 famílies i 224 persones menys que l'any 2014).

Cal destacar el descens de 62.089,96€ de la partida econòmica per ajudes d'urgència social, xifra que ens mostra aquests símptomes de millora de la ciutadania del Pla de l'Estany.

*Taula 4. Despeses econòmiques destinades a les urgències socials. Cost anual i percentatge. Pla de l'Estany. 2015*

Tipologia de la prestació	Import	%
Manutenció (en espècie)	34.629,26 €	<b>31,98%</b>
Menjador escolar - aliments	624,69 €	<b>0,58%</b>
Habitatge (lloguer)	26.824,83 €	<b>24,77%</b>
Lleure	9.974,20 €	<b>9,21%</b>
Transport	1.759,74 €	<b>1,62%</b>
Sanitat/Farmàcia	2.766,88 €	<b>2,55%</b>
Subministres	23.700,41 €	<b>21,88%</b>
Formació	8.017,39 €	<b>7,40%</b>
<b>Total</b>	<b>108.297,40 €</b>	<b>100,00%</b>

Font. Elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social

Volem destacar sobretot les despeses econòmiques destinades a les ajudes per la manutenció (aliments) que experimenten un descens de 34.631,61€. El manteniment de l'habitatge i els subministraments (llum, aigua i gas) ha disminuït en 10.600,91€, i s'ha situat en la despesa realitzada l'any 2014. Cal ressaltar les ajudes per lleure i formació (9.974,2€ i 8.017,39€).

## Aliments

Les ajudes per aliments són ajudes socials bàsiques que gestiona directament Càritas Pla de l'Estany a través del CDA (Centre de Distribució d'Aliments) amb la valoració prèvia i derivació dels usuaris dels Serveis Socials Bàsics. El CDA és un servei que proporciona aliments, gratuïtament i de forma temporal, a persones i famílies en situació de pobresa o en risc d'exclusió social amb l'objectiu de pal·liar situacions d'urgència social i promoure l'autonomia personal i social. Paral·lelament, s'organitzen cursos de formació per a les persones beneficiàries: cursos d'alimentació saludable, cursos d'economia domèstica, cursos de cuina, etc.

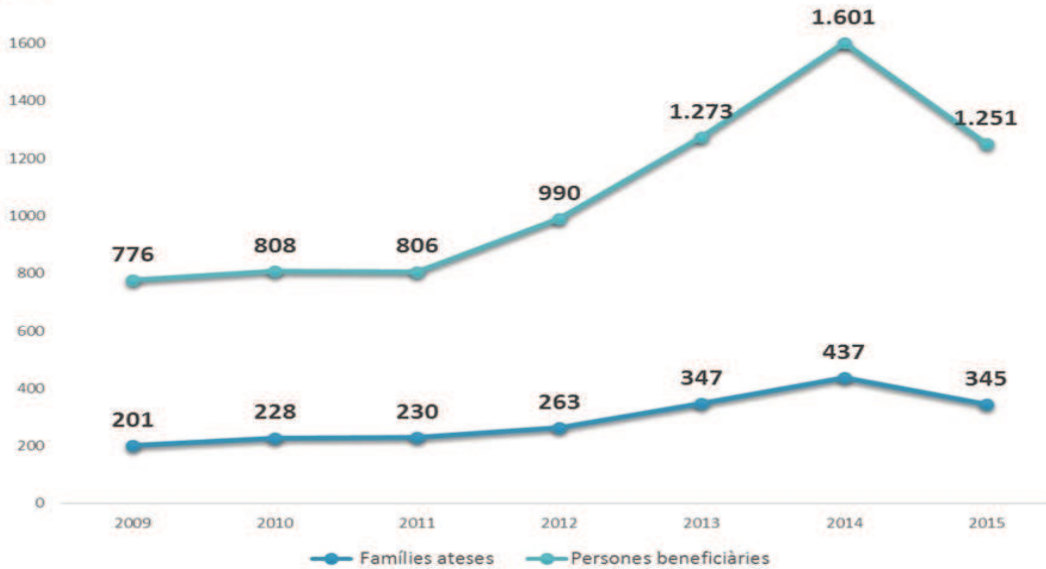
El servei segueix ubicat al nou espai situat al passeig Mas Riera, 37 de Banyoles (davant el pavelló de la Farga). Gràcies a això s'ha pogut millorar l'emmagatzematge dels aliments i la gestió del servei. També s'han seguit realitzant millores en el condicionament del local. En aquest sentit, resulta clara l'aposta de l'administració pública per seguir millorant i ampliant el recurs.



Centre de distribució d'aliments (CDA)



Gràfic 10. Evolució del nombre de famílies que reben aliments.  
Pla de l'Estany. Anys 2009-2015



Font. Elaboració pròpia a partir de dades de Càritas Pla de l'Estany

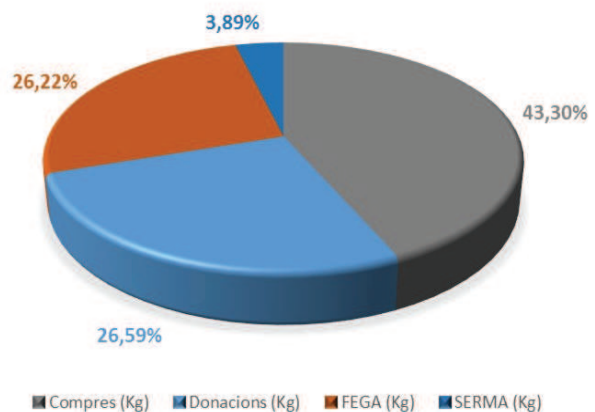
El 2015 s'ha produït, per primera vegada en molts anys, un descens del nombre de famílies que reben ajudes d'aliments (gràfic 10), símptoma d'una certa millora de les condicions de vida de les famílies. Tot i això, encara ens trobem amb un gran nombre de famílies amb un complex context social i econòmic. El CDA ha seguit ampliant la cistella de productes que es reparteixen (fruita, verdures, etc.) per seguir millorant les condicions de vida de les famílies.

1.251 persones han rebut aliments d'una forma més o menys contínua (350 menys respecte l'any 2014). En aquest sentit, resulta molt important i preocupant ressaltar que 554 d'aquestes persones són infants i joves menors de 16 anys.

**Al Pla de l'Estany 345 famílies han necessitat el programa d'ajudes per aliments, 92 famílies menys que el 2014.**

Els aliments que es distribueixen provenen de les compres efectuades per l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal del Pla de l'Estany, del Programa d'excedents d'aliments de la Unió Europea, de les donacions d'empreses de la comarca, de les compres realitzades per Càritas i de la campanya del Gran Recapte (organitzada per Banc dels Aliments de Catalunya, i coordinada al Pla de l'Estany a través de la Taula de coordinació del Gran Recapte). Aquest 2015 la campanya es va tancar amb èxit: 25,5 tones d'aliments i la participació de 190 persones voluntàries.

Gràfic 11. Aproximació a la procedència d'aliments distribuïts.  
2015



Font. Elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social

## Servei d'allotjament per urgències socials

El pis d'emergència social de l'Àrea de Benestar Social ha estat ocupat per 2 famílies amb un total de 4 persones adultes. Aquest pis permet a les famílies que es troben en una situació d'especial necessitat establir-se i estalviar per poder accedir de manera autònoma a un habitatge.

L'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal ha gestionat directament els 7 pisos de lloguer social de Banyoles i s'han beneficiat del recurs 10 famílies (31 persones en risc d'exclusió social).

A part, hem treballat coordinadament amb l'Oficina Local d'Habitatge de Banyoles, que disposa d'una borsa de pisos. S'han beneficiat d'aquest recurs 7 persones usuàries dels Serveis Socials.

## Programa Salut i Crisi al Pla de l'Estany

El programa Salut i Crisi de Dipsalut neix com a resposta a l'impacte de la crisi econòmica en la salut de les persones. És un programa que pretén ser temporal i que neix amb la voluntat de desaparèixer quan comencin els indicis de recuperació de la crisi.

El programa Salut i Crisi té la voluntat d'identificar a totes aquelles iniciatives del territori que donen una resposta coordinada a les necessitats detectades i donar-hi suport. Es promou la creació o reforçament d'estratègies de coordinació que permetin treballar d'una manera diferent, més cooperativa, més coordinada, amb les famílies, amb el treball en xarxa, la qual cosa, en definitiva, permet reorientar les actuacions fent-les més efectives i més eficients.

La Taula de coordinació del programa està formada per l'Àrea de Benestar Social, Càritas, Creu Roja i Dipsalut. Aquest 2015 s'ha seguit desenvolupant

el projecte Suport a famílies vulnerables al Pla de l'Estany amb una dotació econòmica de 78.780,00€ que s'han destinat a:

- 1- Projecte de seguiment de les persones usuàries del CDA
- 2- Nutrició i alimentació fresca
- 3- Ajudes d'urgència i habitatge
- 4- Formació sobre mesures per a l'estalvi
- 5- Projecte Ubuntu. Grups d'atenció psicosocial
- 6- Projecte inclusió, salut i esport (Tarda Jove)

A part, també s'ha treballat amb la Taula de coordinació en l'àmbit d'ocupació i amb les àrees de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Banyoles i el Consell Comarcal del Pla de l'Estany amb el projecte Suport a l'ocupació de persones vulnerables del Pla de l'Estany, amb una dotació econòmica de 30.317,71€ i que ha permès la contractació, l'any 2015, de 5 persones en risc d'exclusió social.

Per a l'any 2016 s'han concedit, dins el mateix projecte, dues subvencions extraordinàries amb una dotació econòmica de 42.427,00€ i 33.335,50€, respectivament. Aquestes línies de subvenció ens permeten afavorir l'ocupació de persones en risc d'exclusió i garantir el suport necessari per a la seva inclusió social.

## Atenció a les persones transeünts

Finalment, cal fer referència als serveis adreçats a les persones transeünts, ateses per la Policia Municipal i pels Serveis Bàsics d'Atenció Social. S'han atès 8 persones, 6 menys que l'any anterior.



# 6.

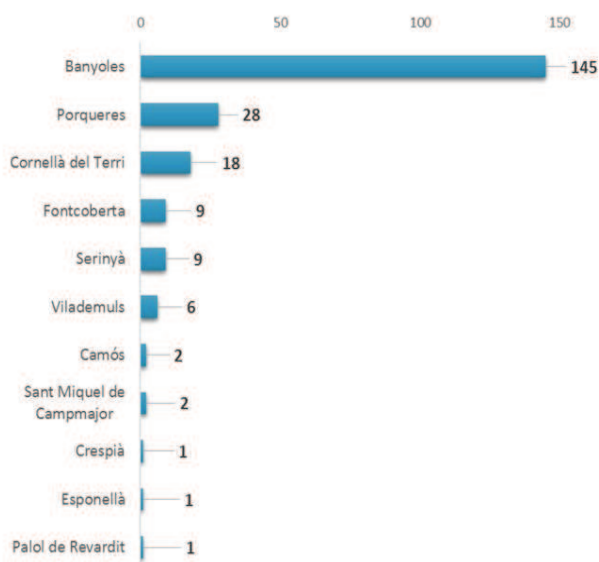
## Atenció a la infància, a la família i a les dones

## Centre de desenvolupament infantil i atenció precoç (CDIAP)

El CDIAP Pla de l'Estany es configura com un servei d'atenció als infants amb algun trastorn en el seu desenvolupament, o amb risc de patir-lo, i també a les seves famílies i al seu entorn. Creiem important remarcar que aquest any s'han complert 10 anys de la seva creació.

Al llarg del 2015 s'han atès 222 infants, s'han donat 96 altes i 104 baixes, de les quals el 50% van ser per variant de la normalitat. Els serveis de salut han derivat un 50,5% dels infants atesos i els serveis d'educació un 38,3%.

Gràfic 15. Infants atesos pel CDIAP per municipis. Any 2015



Font. Elaboració pròpia a partir de dades del CDIAP

El diagnòstic principal dels infants atesos durant aquest any ha estat el de trastorns del desenvolupament del llenguatge (25,68%), factors de família/entorn/risc (22,97%), seguit d'altres trastorns (15,32%) que segons els criteris del SISAP són els que estan en procés de diagnòstic, retard evolutiu, trastorn en el desenvolupament motor o d'altres (18,47%).

Al llarg de l'any 2015 l'equip professional del CDIAP ha portat a terme 30 sessions clíniques amb la finalitat d'unificar criteris de diagnòstic i tractament dels casos compartits. També, i arran de les necessitats detectades d'orientar algunes famílies en la criança i el desenvolupament dels seus fills, els professionals del CDIAP van elaborar unes fitxes de desenvolupament òptim on es recullen les orientacions per a l'estimulació de l'infant.

El mes de gener de 2015 el CDIAP va organitzar la Jornada: "El vincle afectiu relacionat amb els trastorns del desenvolupament", amb l'objectiu d'ajudar a conèixer la importància d'aquest vincle i les competències parentals en la regulació de les emocions i la conducta dels infants. Hi van participar 30 professionals entre educadores, mestres, pediatres, psicòlogues, fisioterapeutes i logopedes.

El CDIAP segueix col·laborant en la realització i revisió de l'estudi dut a terme entre diferents serveis de la província (Hospital Josep Trueta, Departament de Benestar Social i Família, CREDAG, CREV-CRE ONCE, EAP, CSMIJ i els diferents CDIAP anomenat "Detecció i atenció dels infants en situació de risc de trastorns en el desenvolupament i amb discapacitat".



Foto. Celebració del X aniversari del CDIAP Pla de l'Estany



## Centre Obert

El Centre Obert és un servei d'intervenció socioeducativa no residencial per a infants i adolescents en situació de risc social i les seves famílies. Aquesta tipologia de programes específics forma part de les intervencions preventives a les quals la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència dona suport. Des de 2014 s'està perfilant un nou model d'intervenció socioeducativa que pretén concretar i optimitzar els serveis com el nostre.

Durant el 2015 s'ha atès un total de 139 persones entre infants, adolescents i adults de referència des dels diferents espais d'atenció que s'han ofert (un 43% d'increment respecte les 97 persones ateses el 2014). D'aquests, 45 són infants, 6 adolescents, 11 preadolescents i 65 persones adultes dels seus respectius nuclis familiars o de convivència (s'ha treballat amb 39 famílies).

La tendència de distribució dels infants segons l'origen de les seves famílies es va repetint en els darrers anys. Es manté que la majoria són autòctons (un 35%), seguits d'un 31% d'Àfrica sud-sahariana (Gàmbia, Senegal i Mali) i un 17% de l'Àfrica del Nord. Els percentatges són molt similars als dels darrers anys.

Tal com es va repetint cada any, la gran majoria dels infants que s'atenen (95%) viuen a Banyoles. Alguns casos han estat derivats des de Serveis Socials Bàsics de comarca i, tot i això, en el moment de recollir les dades per aquesta memòria, el seu domicili és la capital del Pla de l'Estany.

Respecte les problemàtiques treballades, el 75% dels casos atesos presenten problemàtiques relacionades amb la desatenció/negligència per part de les famílies, seguit d'un 64% amb situacions familiars desfavorables (cosa que els dos anys anteriors era la problemàtica prevalent, segons les dades de què disposem). És molt destacable que un 15,5% dels casos atesos presenten supòsits de maltractament ja que la intervenció que requereixen aquestes situacions és molt especialitzada.

Per altra banda, quant a les problemàtiques específiques, s'observa que el 48% dels casos atesos són de "dificultats de l'infant per relacionar-se amb altres persones" i que aquestes acostumen a estar més lligades a les conductes agressives (37%) i a la manca de control per part de les famílies (46%). També és destacable el nombre de casos d'infants que mantenen relacions conflictives o absència de relació amb la xarxa familiar (42%), així com la interacció negativa entre progenitors i infants (35%) que va lligada a la manca d'un vincle segur entre ells (en el 27% dels casos). Si tenim en compte que en moltes ocasions aquestes problemàtiques es presenten relacionades amb altres de major grau, ens podem fer una idea de la complexitat de la intervenció que desenvolupem des del servei.



Activitats Centre Obert



## EAIA

L'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (EAIA) és un equip especialitzat d'atenció a famílies amb infants i/o adolescents en situació d'alt risc o de desemparament. És un equip multidisciplinar, format per psicòlegs, pedagogs, treballadors socials i educadors socials, distribuïts territorialment, que tenen com a objectiu la prevenció, el diagnòstic, el tractament i el seguiment dels infants en risc de desemparament o que es troben en situació de desemparament i de llurs famílies.

L'EAIA de la Garrotxa va iniciar la seva activitat l'abril de 1991. És un EAIA supracomarcal que dona atenció a les comarques de la Cerdanya, la Garrotxa, el Pla de l'Estany i el Ripollès. L'EAIA té una doble dependència: d'una banda, administrativa, del Consorci d'Acció Social de la Garrotxa, i, d'altra banda, funcional, pel que fa a les directrius i criteris de la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència.

Al Pla de l'Estany s'han treballat 21 expedients, 5 dels quals són de nova obertura, i 8 s'han tancat. L'EAIA ha realitzat 93 assessoraments a professionals de la comarca, 43 dels quals com a primer assessorament i 5 per obertura d'expedient.

Els casos que es deriven a l'EAIA per estudi de sospita de desemparament s'han treballat des de la base, i han estat valorats en diversos assessoraments. Així doncs, són situacions molt analitzades, es coneixen bé les famílies i les seves dinàmiques i, per tant, els indicadors de maltractament són concrets i ben valorats. Els criteris són unificats i hi ha molta concreció dels indicadors de risc.

Enguany han augmentat les intervencions de suport i s'han realitzat plans de treball conjunt entre els SBAS i l'EAIA, fet que ha comportat que s'hagi pogut intervenir amb les famílies sense arribar a obrir un expedient des d'infància.

Quant al tipus de mesura de protecció per atendre els infants i adolescents desemparats d'aquest 2015, un 38,4% dels casos es troben en estudi, un 30,7% es troben en Centre Residencial, un 15,3% en AFA (Acol·liment en família aliena) i un 7,6% en expedient de risc amb COSE (compromís socioeducatiu) i ASJTET (Àrea de Suport als Joves Tutelats i Extutelats).

Quan el/la menor es troba en seguiment d'una mesura, l'EAIA proposa que la DGAIA n'assumeixi la tutela i elabora un pla d'intervenció que inclou l'aplicació d'alguna mesura protectora.



## Programa d'educació familiar

Es pretén treballar amb la família en el seu context més proper, el domicili, intervenint per potenciar els recursos personals i les habilitats parentals quan es detecten dificultats d'atenció educativa als fills. L'objectiu bàsic és potenciar el rol socialitzador de la família i disminuir les situacions de risc infantil. Aquest any s'han atès 6 famílies amb un total de 7 menors.

## Tallers de gènere i de prevenció de la violència

Els tallers són espais de reflexió on es pot incidir en situacions reals de violència i directes o susceptibles que passin. Els continguts que es treballen permeten fer una intervenció en tots els àmbits.

Al llarg del curs 2014 -15 s'han dut a terme 40 tallers de prevenció de les violències als centres de primària i secundària del Pla de l'Estany, principalment a Banyoles, amb una participació de 1.115 alumnes i 43 persones dels equips docents dels centres. També s'han dut a terme 2 sessions de Teatre-Fòrum en les quals hi han participat 7 grups de 4t d'ESO de diferents centres educatius (195 alumnes i 12 professors/es).

Totes les activitats es van sol·licitar a través de la Guia de Recursos Educatius i han estat finançades per l'Àrea de Joventut de l'Ajuntament de Banyoles i per l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal.

El curs 2014-2015, només han realitzat tallers 2 centres de primària. Per aquest motiu, es va fer un especial esforç per fer arribar la informació a les escoles i es van introduir millores en l'oferta de tallers, incorporant una nova proposta per treballar la cohesió de grup. Això ha fet que el curs 2015-2016 la demanda hagi estat de 62 tallers, dels quals més de la meitat es faran en 8 centres educatius de primària (5 a Banyoles i 3 a la comarca).

Per tant, s'ha aconseguit l'objectiu d'arribar a les escoles. De tota manera, de cares al proper curs, s'hauran de buscar recursos alternatius per poder continuar donant resposta a les demandes i completar l'oferta amb els tallers de Dipsalut.

A més, a l'Institut Pere Alsius s'han realitzat els tallers de sexoactivitat que es van fer l'any passat a l'Institut Brugulat amb alumnes dels 4 grups de 2n d'ESO.

## Serveis d'intervenció socioeducativa

La Cartera de Serveis Socials vigent, aprovada pel Decret 142/2010, d'11 d'octubre, pel qual s'aprova la Cartera de Serveis Socials 2010-2011, incorpora, dins dels Serveis Socials Bàsics, els serveis d'intervenció socioeducativa no residencial per a infants i adolescents.

Així mateix, assenyala com a funcions el fet de prestar serveis d'intervenció socioeducativa no residencial per a infants i adolescents i els proporciona acolliment i convivència, atenció individual i en grup, derivació i integració a recursos normalitzats de la comunitat, així com la coordinació amb els serveis socials bàsics d'atenció social pel treball familiar.

L'existència d'un espai d'educació no formal i de lleure ofereix un marc socialitzador i referencial en el qual incidir sobre dèficits socioeducatius, familiars i de l'entorn i així afavorir la prevenció de conflictes des del medi del menor. Les activitats de lleure incideixen en el desenvolupament de l'afectivitat, la creativitat, la sociabilitat i la capacitat intel·lectual, entre altres capacitats i habilitats, i contribueixen a la salut emocional dels infants. El joc, a part d'aportar diversió, és un instrument per treballar la convivència, el diàleg, la cooperació i la col·laboració entre iguals.

En aquests moments la ciutat de Banyoles disposa de 3 serveis d'intervenció socioeducativa:

- Canaleta-Can Puig, gestionat per Orió, assessorament i serveis educatius, que atén infants dels barris de Canaleta i Can Puig (99 participants: 50 nens i 49 nenes).
- La Farga, gestionat per CEPAIM i ubicat al Centre Cívic Banyoles, que atén infants del barri de la Farga de Banyoles (55 participants: 22 nens i 33 nenes).
- Tangram, gestionat per CEPAIM i situat al barri de Sant Pere de Banyoles (32 participants: 17 nens i 15 nenes).



*Tangram. Servei Intervenció Socioeducativa*



*Canaleta-Can Puig (La Rajoleria). Servei Intervenció Socioeducativa*



*La Farga. Servei Intervenció Socioeducativa*



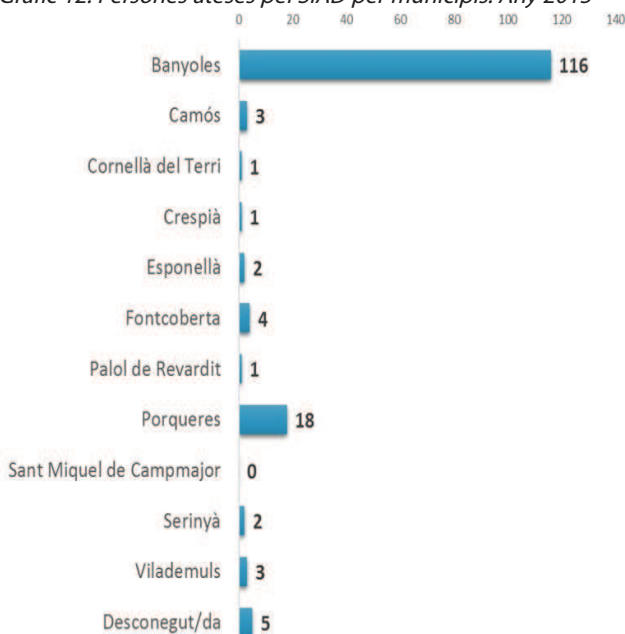
## Servei d'informació i atenció a les dones (SIAD)

El SIAD és un servei d'informació, assessorament i orientació sobre tots aquells temes que puguin ser d'interès per a les dones en diferents àmbits: ocupació, cultura, formació, participació, habitatge, salut, família, justícia, esports, lleure, etc. Ofereix una atenció integral a les dones i els facilita l'accés a diferents recursos i serveis.

El SIAD ha atès, el 2015, 197 persones, 156 de les quals eren dones, 33 eren menors, i s'ha fet l'acompanyament a 8 homes a través del Servei d'acompanyament terapèutic que es va posar en funcionament l'any passat. La voluntat del servei és donar una atenció cada cop més integral en situacions de violència.

Les dades estadístiques de perfil que presentem a continuació es refereixen només a les 156 dones ateses pel SIAD.

Gràfic 12. Persones ateses pel SIAD per municipis. Any 2015



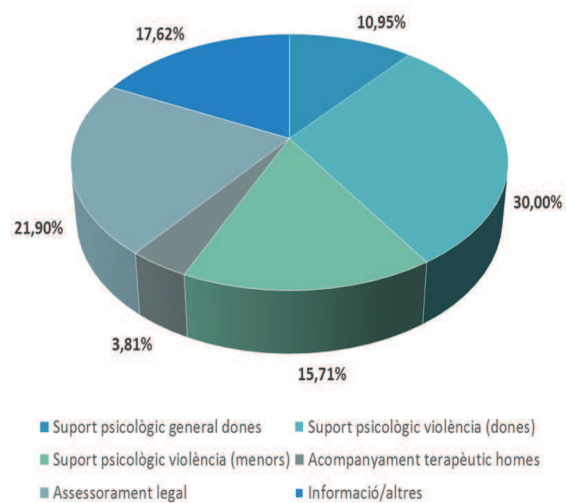
Font. Elaboració pròpia a partir de dades del SIAD

La majoria de les dones (un 63,46%) són de la franja d'edat de 35 a 64 anys, majoritàriament de Banyoles (74%) i autòctones (75%).

Una altra dada que cal destacar és amb relació a la font de derivació, que principalment continua essent els serveis socials (44,87%), tot i que les dones que acudeixen al servei per iniciativa pròpia representen un 30%. Això fa pensar que es tracta d'un servei cada cop més conegut per la població.

El servei més utilitzat dins el SIAD segueix essent el suport psicològic (86 dones ateses); el segueixen l'assessorament legal, altres informacions i el suport psicològic per violència a menors.

Gràfic 13. Àmbit d'intervenció de persones ateses pel SIAD. 2015



Font. Elaboració pròpia a partir de dades del SIAD



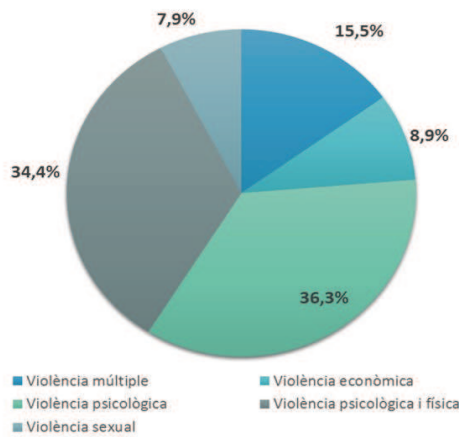
## Servei d'atenció psicològica a dones i menors que pateixen violència masclista (SdAPV-menors)

El servei, que forma part del SIAD, dona suport psicològic a dones i infants que pateixen o han patit situacions de violència masclista en l'àmbit familiar.

De les dades presentades en l'apartat del SIAD, ara ens centrarem en les dades específiques de violència, tant pel que fa a dones com a menors. El 2015 s'han atès 63 dones (74,6% de Banyoles, i en menor percentatge d'alguns municipis de la comarca). La major part són autòctones i representen el 76,2%.

Els grups d'edat amb els quals s'ha treballat són, majoritàriament, entre els 30 i els 65 anys ja que és la franja normal de vida en comú, criança, família, etc. Pel que fa a intervencions realitzades, segueixen dominant les relacionades amb la violència psicològica (36,3%) i la violència psicològica i física (30,4%).

Gràfic 14. Tipus d'intervencions persones ateses pel SdAP



Font. Elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social

El primer trimestre del 2015 es va donar continuïtat al taller emocional engegat l'any anterior amb dones d'origen sud-saharià. D'altra banda, es va fer una intervenció de teatre terapèutic amb un altre grup de dones del servei. Durant els mesos de maig i juny es van realitzar 8 sessions amb tècniques teatrals i de mobilització corporal en les

quals es va treballar la confiança, l'autoestima i l'expressió de les pròpies necessitats i de les emocions, entre d'altres.

El SdAPV-Menors al llarg del 2015, ha continuat consolidant-se pel que fa a l'atenció de casos i a l'augment de les fonts de derivació. L'oferiment de diferents estils d'intervenció ha permès l'abordatge de situacions variades així com les bones dades quantitatives pel que fa a volum d'atenció.

S'ha ofert atenció psicològica a 33 menors víctimes de violència en el seu entorn familiar i els seus referents adults (16). Sobretot s'ha atès menors de la franja d'edat de 12 a 17 anys (75,76%) i de 3 a 11 (24,24%). La majoria dels menors atesos són autòctons (81,82%).

En aquest període s'han realitzat accions de caire grupal i altres d'individuals i familiars. Des de l'octubre de 2014 fins al juny de 2015 s'ha dut a terme una acció grupal consistent en 27 sessions en les quals s'han abordat diferents continguts. En aquest sentit, l'activitat grupal permet l'assaig de situacions així com el treball del vincle entre les persones participants i la visibilització de cadascú en un espai de participació i relació.







# 7.

## Promoció de l'autonomia personal i atenció a la dependència

## Servei de promoció de l'autonomia personal

El canvi més significatiu en la Llei d'autonomia personal i atenció a la dependència (LAPAD) va ser l'1 de juliol de 2015, quan es va fer el desplegament del grau I, modificat, tal com preveia la normativa estatal, en el Real Decreto Ley 20/2012, de 13 de julio, de medidas para garantizar la estabilidad presupuestaria y de fomento de la competitividad. A Catalunya, hi ha 58.864 expedients corresponents al grau I. A la nostra comarca, la Generalitat de Catalunya ens ha anat enviant dades econòmiques de manera gradual per confeccionar el Programa Individualitzat d'Atenció (PIA), prioritzant els expedients més antics i els de persones en situació de risc social. La cartera de serveis prevista per a les persones amb dependència moderada inclou les prestacions i/o serveis de:

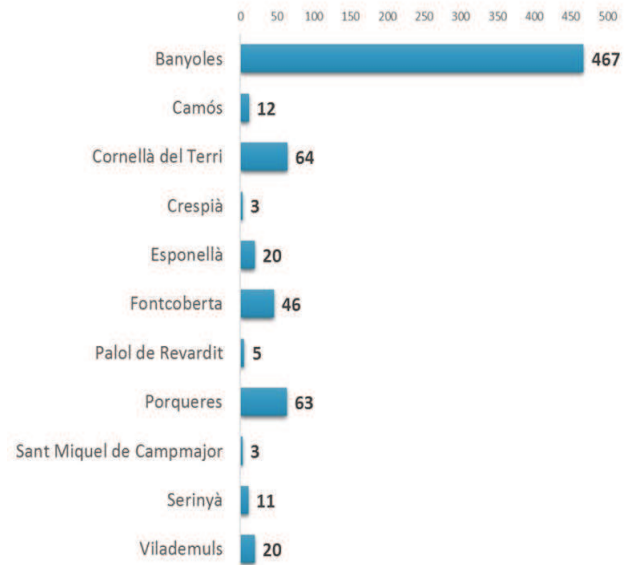
- Centres d'atenció diürna per a gent gran.
- Centres d'atenció diürna per a persones amb discapacitat.
- Servei d'Atenció Domiciliària.
- Prestació econòmica per Cuidador Familiar No Professional.
- Serveis de Promoció de l'Autonomia Personal.

La legislació estatal no preveu la compatibilitat entre diferents prestacions i/o serveis per a persones amb grau I. Aquest fet ha suposat atendre un nou perfil d'usuaris, més autònoms i sense necessitat d'una atenció tan específica. El servei s'ha trobat amb moltes persones valorades amb grau I a l'inici del desplegament de la llei; persones que porten una vida completament autònoma i que de moment no requereixen de cap prestació i/o servei. Aquest fet ha comportat un increment del nombre de derivacions al servei Fem Companyia per tal de fer-los participants de les múltiples activitats que s'hi realitzen.

Durant aquest any 2015, s'han atès un total de 726 persones. La xifra segueix augmentant en relació

amb els anys anteriors. Hi ha un increment significatiu del nombre de persones ateses als municipis de Fontcoberta i Porqueres. Malgrat tot, la majoria són dones majors de 65 anys i procedents, gairebé totes, de Banyoles.

Gràfic 16. Persones ateses Servei d'Atenció a la Dependència per municipis. Any 2015



Font. Elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social

S'han realitzat un total de 158 sol·licituds de reconeixement de la situació de dependència i del dret a les prestacions. Aquest any han augmentat considerablement respecte a les 111 de l'any 2014. Aquest fet pot tenir a veure amb el desplegament de les prestacions i/o serveis del grau I de dependència moderada i amb la reactivació de les prestacions vinculades al servei de residència que es va produir a finals del 2014.

Les sol·licituds de revisió de grau també han augmentat en relació amb les de l'any passat (118 respecte les 81 de l'any 2014). D'aquestes, 99 eren primeres sol·licituds i 19 eren segones revisions. En referència als Programes d'Atenció Individual (PIA), s'han realitzat un total de 95 PIA i 193 modificacions. Si es comparen amb les dades del 2014 (79 PIA i 123 modificacions PIA) veurem un augment significatiu tant de PIA realitzats com de modificacions.

## Suport a familiars cuidadors

Atendre i tenir cura d'una persona amb dependència en el mateix domicili pot suposar per a les famílies cuidadores una càrrega personal i social que té conseqüències negatives per a la seva dinàmica i salut, si no disposen de mesures de suport especialitzat. Els grups de suport ofereixen un espai per a les persones cuidadores on poden tractar les seves preocupacions, dificultats i experiències, alhora que reben un suport del grup i dels professionals especialitzats.

Els professionals que participen en els grups són una psicòloga familiar i una treballadora social de l'Àrea de Benestar Social del Consell Comarcal del Pla de l'Estany, que condueixen el grup, i professionals d'infermeria i/o medicina de l'equip d'Atenció Primària de l'Àrea Bàsica de Salut de Banyoles, que s'encarreguen de les xerrades sanitàries.

L'any 2015 s'han realitzat un total de 17 sessions i d'aquestes, dues han estat xerrades obertes a tota la població, realitzades per la terapeuta ocupacional de SUMAR (empresa d'acció social) i per infermeres de l'ABS de Banyoles. Hi ha hagut un increment de participants i hi s'han produït noves incorporacions durant el segon semestre de l'any. Totes les participants del grup de suport són dones, fet que mostra que majoritàriament el rol de persona cuidadora és realitzat per aquest col·lectiu.

## Servei d'ajuda a domicili

El SAD és un equip de professionals que ofereix atenció i ajuda al domicili per millorar la qualitat de vida, l'autonomia personal o les relacions de convivència. L'any 2015 s'han atès 163 persones a les quals s'han dedicat 25.065,19 hores d'atenció.



L'Àrea de Benestar Social té un sistema de control de qualitat del SAD de les empreses externes que presten aquest servei. Atès que es tracta d'un servei d'atenció directa a la persona és necessari fer-ne el control com a garantia de qualitat.

La posada en marxa d'aquesta actuació ha permès valorar el treball que realitzen les empreses prestadores del SAD i reconduir situacions no adequades, resoldre incidències i, sobretot, tenir un coneixement ajustat del treball que es realitza als domicilis de les persones usuàries dels nostres serveis.

Taula 5. Persones ateses pel SAD per municipis. Any 2015

Municipi	Persones ateses	%	Hores	Cost
Banyoles	59	36,20%	8.390,72	136.768,74 €
Camós	5	3,07%	944	15.379,05 €
Cornellà del Terri	30	18,40%	3.784	61.679,20 €
Crespà	2	1,23%	190	3.097,00 €
Esponellà	6	3,68%	560	9.128,00 €
Fontcoberta	9	5,52%	476	7.758,80 €
Palol de Revardit	5	3,07%	1.673,50	27.278,05 €
Porqueres	33	20,25%	6.091,75	99.295,53 €
Sant Miquel de Campmajor	1	0,61%	12	195,60 €
Serinyà	10	6,13%	2.419,72	39.441,44 €
Vilademuls	3	1,84%	524	8.541,20 €
Pla de l'Estany	163	100,00%	25.065	408.562,60 €

Font. Elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social

## Servei d'àpats a domicili

Proporciona el dinar a domicili i cobreix les necessitats bàsiques d'alimentació i nutrició a persones que han perdut la capacitat d'autonomia, però que amb determinats suports poden romandre al domicili. El 2015 s'han beneficiat d'aquest servei 48 persones de la comarca.

Taula 6. Servei d'àpats a domicili per municipis. Any 2015

Municipi	Persones ateses	%	Número d'àpats	Cost
Banyoles	24	48,98%	4.350	24.142,50 €
Cornellà del Terri	9	13,37%	2.244	12.454,20 €
Fontcoberta	2	4,08%	65	360,75 €
Porqueres	6	12,24%	326	1.809,30 €
Serinyà	5	10,20%	1.210	6.715,50 €
Vilademuls	3	6,12%	904	5.017,20 €
Pla de l'Estany	49	100,00%	9.099	50.499,45 €

Font. Elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social



## Teleassistència

És un servei de suport personal i social que permet mantenir la persona en el seu domicili amb la millor qualitat de vida possible gràcies a un aparell que manté una connexió permanent entre la persona i una central d'alarmes les 24 hores del dia i durant els 365 dies de l'any.

Al Pla de l'Estany, 331 persones han gaudit del Servei Local de Teleassistència que situa el grau de cobertura en un 5,32% respecte la població de

més de 65 anys. El 2015 s'han gestionat 60 altes i 49 baixes del servei (280 actives a 31 de desembre). El perfil de la persona usuària és el d'una dona que té més de 65 anys i que viu sola.

El Servei ha gestionat 14.332 trucades. D'aquestes, 3.048 han estat trucades realitzades per les persones usuàries (sobretot per tenir una conversa, per soledat, o per demanar informació). També s'han gestionat 231 emergències que han mobilitzat el SEM-061 i familiars. És important destacar que el servei ha fet 581 visites a domicilis de persones usuàries del Pla de l'Estany.

## Fem Companyia

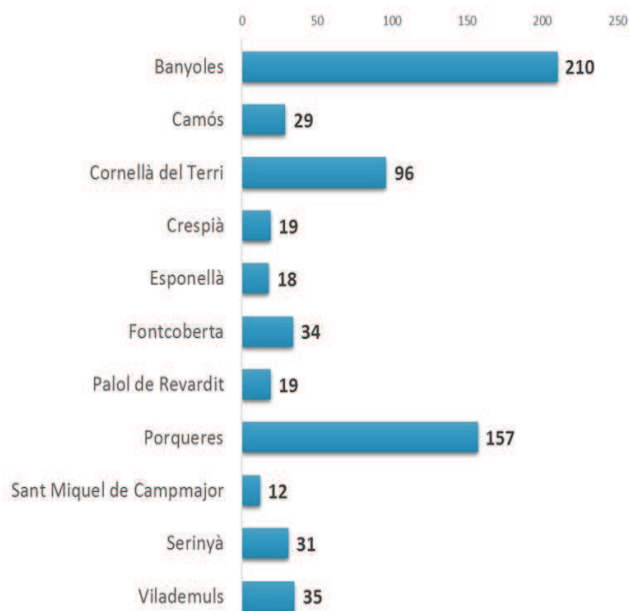
L'any 2015 ha estat, pel Servei de Prevenció de la Dependència Fem Companyia, un període de consolidació i reconeixement: ha complert 10 anys de servei i es pot afirmar que és, en si mateix, un recurs important per als Serveis Bàsics d'Atenció Social i per als centres de salut.

L'objectiu del Servei de Prevenció de les Situacions de Dependència Fem Companyia és l'atenció integral a les persones grans. El recorregut de l'envelliment i les maneres d'afrontar els seus impactes en el nostre cos i en la nostra vida quotidiana tenen dues dimensions: la individual i la social. I és en aquestes dues vessants en les quals el Servei Fem Companyia basa les seves línies d'actuació.

Per una banda, es realitza un treball individual mitjançant les visites a domicili i un seguiment a les persones majors de 70 anys que viuen soles; i, per altra banda, es desenvolupa un programa de dinamització sociocultural local que ofereix activitats de promoció de l'autonomia personal, activitats lúdiques, culturals i de reconeixement al col·lectiu. Aquest pla de dinamització ofereix, també, servei de transport per a totes les persones que ho necessiten ja que, per les característiques del territori i de la població amb la que es treballa, resulta indispensable per garantir la participació del màxim nombre de persones.



Gràfic 17. Persones ateses Fem Companyia per municipis. Any 2015



Font. Elaboració pròpia a partir de dades de l'Àrea de Benestar Social

Aquest any s'han atès 660 persones, 281 homes i 379 dones. Per realitzar aquesta atenció s'han dut a terme 395 visites a domicili, 349 acompanyaments i 637 sessions grupals amb una participació de 716 persones.

El motiu que justifica la incorporació de les activitats d'animació és donar resposta a l'elevada quantitat de temps lliure del qual disposen les persones grans. Així, es plantegen com una alternativa a la soledat i a la vida sedentària que els caracteritza. Des d'aquesta perspectiva, els beneficis que els aporten són diversos: dinamisme, activitat, alegria, sentit a la seva vida i al seu temps..., cosa que es tradueix en una millora de l'autoestima, de la vivència personal i de la seva qualitat de vida.

El temps lliure, amb un pla de dinamització complet, es converteix en temps de lleure que satisfà les necessitats de l'individu, es planteja com un factor de protecció que evita els processos de marginació social i facilita la inclusió, tot buscant una major accessibilitat, i afavoreix una major equitat i oportunitat per a tota la comunitat.

En el decurs d'aquest any s'ha incrementat l'oferta de les activitats de dinamització, per respondre a les diferents necessitats i interessos municipals. També ha augmentat el nombre de persones que han participat en aquest programa de dinamització i les visites i seguiments individuals.



Fem Memòria. Cornellà del Terri



Fem Hort. Porqueres



Modistes protagonistes d'una època. Banyoles



## Transport adaptat

És un servei que respon a necessitats específiques de desplaçament de persones que tenen problemes de mobilitat per accedir als diversos serveis (socials i sanitaris) i que afavoreix la integració social i el dret a l'accés a serveis i recursos.

Al llarg de l'any, s'han realitzat 1.890 serveis de transport adaptat per a 37 persones (10 homes i 27 dones) als següents serveis: SAIAR Porqueres, COIET, CAP Banyoles, CAP Güell, Hospital Josep Trueta i Consorci St. Gregori.

## Gent gran activa

És un programa d'activitats orientades a evitar les situacions de soledat i aïllament, la immobilitat i l'agreujament de problemes específics de salut. L'objectiu és desenvolupar actuacions positives de promoció de la salut, i es posa èmfasi en les potencialitats de la persona.

S'han realitzat 10 cursos específics pel programa Gent gran activa, tots de gimnàstica de manteniment, amb una mitjana de 77 persones usuàries per trimestre.

A la festa de cloenda del Gent gran activa, que es va celebrar el passat 5 de juny al poliesportiu de Vilamarí, municipi de Vilademuls, hi varen participar unes 270 persones, de les quals unes 160 eren esportistes. En l'acte es va dur a terme una mostra dels exercicis gimnàstics realitzats per tots els grups que integren els tallers.

Els exercicis, monitoritzats pels diferents professionals que dirigeixen els diversos grups de la comarca, van ser un petit recull del que s'ha anat treballant al llarg del curs: equilibri, coordinació, respiració, ritme i balls. Les característiques d'aquests tipus de tallers de gimnàstica de manteniment permeten un ventall d'adaptació i personalització molt ampli, la qual cosa fa que les edats dels usuaris oscil·lin entre els 55 i els 95 anys, i que tant hi puguin participar homes com dones i també persones amb mobilitat reduïda.



*Cloenda Gent Gran Activa*





# 8.

## Foment de la convivència i la cohesió social

## Pla de ciutadania i immigració (PCI)

És un programa que té com a objectiu principal promoure una política global d'integració de les persones immigrants estrangeres establertes a la comarca, en el marc general d'un procés de construcció i manteniment de la cohesió social.

Tal com es defineix al projecte genèric del Pla de Ciutadania i Immigració, des del PCI es gestionen el Servei de Mediació Intercultural, el Servei de primera acollida, els agents d'acollida (CCB) i el Programa de retorn voluntari (PRV). També s'organitza el treball en xarxa i el treball de coordinació interna. Seguint la dinàmica habitual dels últims anys, durant el 2015 des del PCI s'ha treballat en xarxa amb tots els serveis presents al territori (municipal, comarcal, supracomarcal) que tenen incidència en el tema de la ciutadania.

El 2015 s'han centrat molts esforços en la definició del circuit d'acollida, d'acord amb el desplegament de la Llei 10/2010, del 7 de maig, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya. L'organització proposada pel PCI es va acceptar en l'àmbit municipal i comarcal. Des del PCI es duen a terme les primeres entrevistes d'acollida i s'organitzen cursos dels mòduls B i C que marca la Llei.

Cal destacar que amb motiu de la commemoració del Dia Mundial de la Infància es va fer la presentació oficial de l'estudi "L'adaptació de l'alumnat d'origen xinès als centre educatius del Pla de l'Estany", que es va començar l'any anterior.

Alguns dels projectes dels anys anteriors s'han consolidat o transformat. Entre els primers destaca l'Espai família, que s'ha consolidat com un grup de referència de les mares dels barris de Canaleta i Can Puig. Entre els projectes que s'han transformat hi ha la quarta edició de les activitats durant l'estiu a la plaça de la Pau, que s'han realitzat en col·laboració amb Legki Yakaru i la fundació CEPAIM, i que el 2015 va comptar amb una activitat d'estiu relacio-

nada amb els jocs a la plaça, molt ben valorada. A més, per primer cop, els nens i les nenes del barri de la Farga que participaven en aquest projecte gaudien d'un berenar saludable facilitat per l'ABS. També cal destacar el treball de l'associació de suport a batxillerat, que el 2015 va prestar suport a 12 noies d'origen sudaharià (5 a la universitat, 6 a batxillerat i 1 a CFGS).

A partir del mes de setembre el PCI ha assumit l'elaboració de les propostes dels informes d'arrelament i integració social, fet que dona més coherència a aquest treball, ja que les persones es poden derivar als recursos ja existents que utilitza el servei de primera acollida.

La Jornada de Presentació del protocol de matrimonis forçats, fruit del treball en l'àmbit de les comarques gironines del Grup de treball de mutilació genital femenina (MGF) i matrimonis forçats (MF), es va fer a Banyoles, en reconeixement al treball pioner sobre els matrimonis forçats que han realitzat el SIAD, els SSB i el PCI en el marc del projecte Relacions sanes.



Foto. Jornada Matrimonis forçats

Aquest projecte es va presentar en una altra jornada sobre matrimonis forçats organitzada per la Direcció General d'Immigració (DGI), a Girona, mentre que "Dones km 0" es va presentar a la jornada Bones pràctiques de polítiques de cohesió social als barris, a Barcelona, també organitzada per la DGI.

La tècnica del PCI ha participat en el comitè ètic per definir el perfil professional de tècnic/a en polítiques migratòries organitzat des del Departament de Benestar Social i Família.

Per últim, i com a novetat, s'ha iniciat el projecte Llavors, que es fa amb un grup de joves universitaris d'origen sud-saharià, i que es basa en mentoria de nens/es del mateix origen a partir de 1r d'ESO. També es té en compte el foment de voluntariat dintre de la comunitat nouvinguda.



Foto. Activitats a la Plaça de la Pau

## Servei de Mediació Intercultural (SMI)

El servei va realitzar 1.374 intervencions amb 351 persones d'origen sud-saharià, marroquí i xinès, a més de diverses intervencions comunitàries amb persones del mateix origen i en col·laboració amb altres serveis i programes de la ciutat. La majoria de persones són de la ciutat de Banyoles.

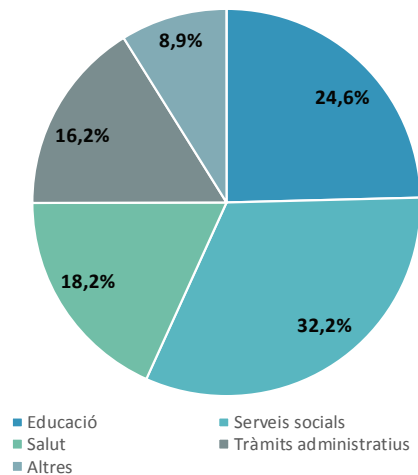
El nombre de persones ateses durant l'any 2015 és molt inferior al de l'any anterior, un 35% de les del 2014. El nombre d'intervencions també ha baixat, encara que no de manera tan pronunciada (representa un 60% de les de l'any anterior). Això significa que se n'han fet més a un nombre inferior de persones perquè hi ha persones/famílies amb una diversitat de problemàtiques que necessiten moltes més intervencions. Sobretot ha disminuït el nombre d'intervencions a persones d'origen mar-

roquí, fet que ha produït la baixa voluntària de la mediadora d'aquest col·lectiu.

També ha baixat la demanda del servei en alguns àmbits: des del de salut només la mediadora amb el col·lectiu xinès intervé regularment (de fet, les de salut representen la meitat de totes les seves intervencions). En l'àmbit escolar també han disminuït molt les demandes. En una lectura positiva creiem que aquest fet és la conseqüència que cada vegada hi ha més pares i mares preparades per relacionar-se directament amb els centres escolars.

Aquestes evidències han portat a un replantejament del servei i, després de molts anys de funcionar com a Servei de mediació intercultural, hi ha molts factors propicis per transformar-lo en un servei de mediació comunitària i treballar cada vegada més a per tota la ciutadania i no només amb les persones d'origen nouvingut.

Gràfic 18. Tipus d'intervenció del SMI. 2015



Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Pla de Ciutadania i Immigració

## Arrelaments socials

L'arrelament social és un informe presentat per la persona estrangera no comunitària, major d'edat (o major de 16 anys amb autorització del representant legal) que tingui el domicili habitual en un municipi



de Catalunya i es trobi en situació administrativa irregular, que pretengui tramitar una autorització de residència temporal per a l'arrelament social. En l'entrevista s'analitza la documentació i s'elabora la proposta d'informe municipal que s'envia a la Direcció General per a la Immigració juntament amb la sol·licitud i la documentació requerida, on és valorada i s'emet l'informe d'arrelament social favorable o desfavorable en funció de si s'acredita suficientment la integració social de la persona interessada.

Al Pla de l'Estany aquest informe es realitza des de l'Àrea de Benestar Social. S'han atès 35 persones i realitzat 45 entrevistes per fer la proposta d'arrelament social. A part, s'han atès 12 persones per fer la proposta de renovació del permís de residència i s'han dut a terme 18 entrevistes.

## Agents d'acollida

És un equip de professionals que ofereix informació a les persones nouvingudes per afavorir-ne el desenvolupament personal i la integració social.

Els agents d'acollida han atès 1.137 persones, 728 homes i 409 dones, de Banyoles. Segons l'origen, la gran majoria de persones són de l'Àfrica sudsahariana (67,14%) i de l'Àfrica del Nord (32,18%). Cal destacar que la majoria d'intervencions han estat per ajudar a realitzar tràmits diversos (87,39%), seguit per la interpretació de correspondència (12,61%). Les consultes que més es van repetir van ser:

- SEPE (Servicio Público de Empleo Estatal), per gestions de prestacions, horaris i comprovacions.
- Registre Civil, per consultar expedients i/o documents relacionats amb el procés d'obtenció de la nacionalitat.
- Govern Civil de Girona, per consultar els expedients d'estrangeria.

## Servei d'Assessorament Jurídic

El Servei d'Assessorament Jurídic (gratuït i obert a tota la població) es va crear el novembre del 2007. S'han atès 70 persones l'any 2015, 8 menys que el 2014. L'origen del major nombre de ciutadans que fan ús del servei és autòcton, seguit del nord de l'Àfrica, l'Àfrica Sudsahariana i l'Amèrica del Sud.

Les demandes han estat molt variades: família (27,14%), laborals (22,85%), estrangeria (21,42%), habitatge (11,42%) o penal (10%). És un servei que cal mantenir a causa de la bona acollida que té i també perquè és un bon recurs el qual derivar casos des de Serveis Socials per rebre orientació legal.

## Centre Cívic Banyoles

Enguany és el catorzè any de funcionament de l'equipament i del Centre Cívic, de titularitat municipal. Es caracteritza per ser un espai polivalent i obert a les tendències socioculturals de Banyoles. Com a equipament municipal, té per objectiu impulsar i incrementar el teixit de relacions socials de la comunitat, potenciar la vida associativa, creant espais i situacions en les quals conflueixin interessos i iniciatives ciutadanes per a l'oci, per a la cultura i per a les relacions socials i manifestacions culturals.

Pel que fa a les dades estadístiques del Centre Cívic Banyoles, cal dir que s'han atès 3.522 persones i els usos de l'equipament han estat de 21.047. Valorant les dades estadístiques, i comparant-les amb anys anteriors, hi ha una lleu davallada en usuaris i un augment en usos; tots dos estan al voltant del 5%, tant a l'alça com a la baixa.

Els usos del CCB vénen donats per tres vies: d'una banda, la programació i els serveis del Centre Cívic; d'altra, les activitats externes, i finalment les associacions (taula 7).

Taula 7. Persones ateses Centre Cívic Banyoles. 2015

Activitats i serveis	N. Persones	%	Homes	Dones
Cursos CCB	710	20,15%	130	580
Punt òmnia	350	9,93%	161	189
Gran Òmnia	20	0,56%	13	7
Servei Jurídic	70	1,98%	27	43
Activitats externes	466	13,27%	251	215
Associacions	769	21,83%	372	397
Agents d'Acollida	1137	32,28%	728	409
<b>TOTAL</b>	<b>3522</b>	<b>100%</b>	<b>1682</b>	<b>1840</b>

Font. Elaboració pròpia a partir de dades del Centre Cívic Banyoles

Referent als cursos, es mantenen amb molt poques oscil·lacions. El nombre d'usuaris ha variat en 52 persones a la baixa respecte l'any anterior. S'ha mantingut l'oferta quantitativa en els darrers 3 anys: s'han ofertat 136 cursos anuals, dels quals se n'han realitzat un 64%. També s'ha intentat, en la mesura del possible, abaratir els cursos al màxim i així poder-los fer assequibles a més població.

La programació extraordinària d'estiu, els tastets del Cívic, monogràfics de dues hores realitzats durant el més de juliol i al preu popular de 2€ s'han mantingut dins la programació estable. El 2015 s'han introduït els tastets d'hivern la setmana prèvia a les festes de Nadal. De cares al 2016 es plantejarà un format diferent: els monogràfics del trimestre; esperem que aquesta nova fórmula funcioni més que les anteriors.

L'anàlisi que fem de les franges d'edat dels usuaris és que els majors de 65 anys han baixat en nombre per donar pas a la franja compresa entre els 30 i els 50 anys. Hi ha hagut un petit augment entre els menors de 30 que sempre són els que mostren més baixa participació. Cal destacar, també, la bona acollida que han tingut els cursos amb infants i pares i mares, una bona proposta que es mantindrà.

Tant en els cursos propis del CCB, com en el Gent gran activa destaquen clarament les dones com a usuàries i la població resident a Banyoles.



Cursos Centre Cívic Banyoles

## Pla de desenvolupament comunitari (PDC)

Els Plans de Desenvolupament Comunitari són un programa promogut pel Departament de Benestar Social i Família a través de la Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària. Són una estratègia social dirigida a potenciar la participació i la implicació de la comunitat amb la finalitat de millorar les condicions de vida de la població d'un barri o territori i fomentar el desenvolupament integral de les persones. Es basa en un treball en xarxa i cooperatiu que requereix de la participació dels diferents agents socials del territori: ciutadania, entitats, serveis tècnics i administració i altres agents de l'entorn econòmic.

En definitiva els PDC són projectes globals que pretenen la millora de la cohesió social del territori on s'intervé i requereixen de la participació activa dels diferents agents socials per a impulsar projectes comunitaris, tenint en compte la població en situació de risc i pobresa així com els diferents àmbits d'actuació. El 2015 el PDC de Banyoles ha estat integrat per diferents actuacions vinculades a 6 projectes d'àmbits molt diversos.

- **Servei socioeducatiu La Rajoleria**, gestionat per Òrio. És un projecte que pretén incidir en l'educació dels infants mitjançant el lleure i donar resposta a les situacions de risc i vulnerabilitat que afecten els infants i joves dels barris de Canaleta i Can Puig. El 2015 s'han atès 99 infants i joves, s'ha renovat el local social, s'han augmentat les hores d'atenció directa, s'ha consolidat el treball en xarxa amb els diferents agents educatius de la ciutat i s'ha potenciat el treball comunitari amb associacions i veïns i veïnes del barri per afavorir la convivència entre uns i altres.

- **Apadrinar un avi**, gestionat per Càritas Pla de l'Estany. És un projecte intergeneracional que promou la solidaritat i el voluntariat. Durant el curs 2014 – 2015, han participat en el projecte 45 joves de diferents INS de Banyoles i 52 avis de 8 centres residencials per a gent gran.

- **Participació i voluntariat**, gestionat des de l'Àrea de Benestar Social pel PDC i el PLIS amb la col·laboració de diferents entitats del territori. És un projecte centrat en els àmbits de l'associacionisme, el voluntariat i la participació ciutadana. Aquest any 2015 s'ha fet un treball important amb les entitats del territori per reflexionar entorn el format de la mostra d'entitats. En el marc del projecte Repensem la Mostra d'Entitats s'han organitzat diferents grups de treball amb la voluntat d'implicar les entitats en el disseny i l'organització d'aquest acte i es valora molt positivament l'esforç i el treball realitzat per les entitats.

- **Punt Òmnia**, gestionat des de l'Àrea de Benestar Social pel PDC. És un projecte comunitari, de caire preventiu, socioeducatiu i d'acció directa que a través de les noves tecnologies permet realitzar accions de prevenció i inclusió social (es desenvolupa en un apartat específic a continuació).

- **Estudi social la Farga**, gestionat pel PDC i el PLIS. És un projecte a través del qual es pretén fer un petit diagnòstic de les condicions de vida dels habitats d'una àrea molt concreta del barri de la Farga, en la qual s'han detectat famílies en greu situació d'exclusió social. El 2015 s'han elaborat les eines metodològiques per a realitzar l'estudi i es preveu que el 2016 s'iniciïn les enquestes a les famílies.

- **Tallers formatius**, gestionats des de l'Àrea de Benestar Social pel PDC, amb la col·laboració d'entitats, programes i serveis del territori. És un projecte preventiu i educatiu. L'any 2015, les actuacions s'han centrat bàsicament en l'àmbit relacional i formatiu. S'han dut a terme 2 tallers dirigits a un col·lectiu femení d'immigrants d'origen sud-saharià que presenten dificultats de comunicació derivades de l'idioma, analfabetisme, baixos nivells formatius, dificultats en les relacions sociofamiliars i manca d'eines i habilitats socials. Amb la col·laboració del PCI s'ha realitzat el taller d'educació viària i sessions de suport al taller d'educació emocional.

## Punt Òmnia

El Punt Òmnia és un servei preventiu i socioeducatiu, adreçat a tothom, que treballa amb les noves tecnologies, entenent-les com un mitjà de millora i promoció de l'autonomia de les persones i un element de participació afavoridor de la cohesió social. El Punt Òmnia és un espai de relació, de formació, d'informació i de participació en la comunitat.

L'any 2015 s'ha redefinit el projecte del Punt Òmnia Banyoles i s'ha fet un esforç per adaptar el servei a les línies i els objectius proposats des del Programa Òmnia. Actualment, els objectius específics del Punt Òmnia Banyoles es desenvolupen entorn dels tres eixos d'intervenció: el treball comunitari, la inserció social i laboral i l'aprenentatge marcats pel Programa Òmnia. En l'àmbit intern s'ha definit un quart eix, vinculat a la millora de la qualitat del servei.

Segons la metodologia emprada, trobem els següents tipus d'activitats:

### Activitats Òmnia:

- Cursos, tallers o jornades, dirigits i programats per la dinamitzadora, que combinen l'aprenentatge de les noves tecnologies amb diferents temàtiques: català, inserció laboral, ús de les xarxes socials, edició de fotografies i vídeos, etc.
- Espais d'accés lliure (espais amb el suport de la dinamitzadora): aules obertes per a infants, joves i persones adultes, Club feina 2.0 (espai on s'ofereix suport en la recerca de feina) i tràmits en línia (espai per a realitzar diferents tràmits amb les administracions).
- Activitats "EN XARXA": cursos o tallers dirigits i programats amb la col·laboració de professionals d'altres serveis o entitats del territori. Combinen l'ús de les noves tecnologies amb diferents temàtiques i/o necessitats de cada servei o entitat.



Foto. Punt òmnia

**Cessió d'espai:** són aquelles activitats que realitzen entitats o serveis externs a l'aula del Punt Òmnia amb el seu propi formador. Són activitats que requereixin l'ús dels ordinadors i els materials de la sala.

Pel que fa a la participació, durant el 2015, el servei ha acollit un total de 482 participants, 132 en cessió d'espai i 350 en activitats Òmnia, amb la qual cosa s'han duplicat les persones que havien accedit al servei l'any 2014 i s'han atès 208 persones noves.

El col·lectiu amb més presència al Punt Òmnia són infants i joves que no disposen d'ordinador personal a la seva llar i van a l'Òmnia per realitzar treballs i deures escolars o bé per accedir a les xarxes socials i a jocs interactius. Per altra banda, també cal destacar que el 2015 s'ha aconseguit vincular el col·lectiu femení al servei i s'ha atès un total de 248 dones, que representen el 51% dels participants.

En relació amb les activitats, el 2015 s'han realitzat un total de 49 activitats Òmnia i 17 en cessió d'espai. D'altra banda, també s'han potenciat els cursos i tallers dirigits per la dinamitzadora tenint en compte els diferents col·lectius i les seves necessitats i interessos (s'ha dut a terme una programació trimestral d'activitats).



## Pla de polítiques de dones del Pla de l'Estany

El Pla de polítiques de dones ha realitzat moltes activitats de sensibilització, formació i informació que han implicat un gran nombre de persones, especialment dones, però també joves i nens i nenes a través dels tallers als centres educatius.

El 2015 es va aprovar el Pla de polítiques de dones 2015-2018 en l'àmbit de la comarca i es van renovar les adhesions dels diferents municipis. També es va donar assessorament a dos ajuntaments, Esponellà i Palol de Revardit, per a la realització de la diagnosi i el pla d'igualtat intern.

Quant a les activitats de sensibilització, s'ha seguit treballant en la línia de recuperació de la memòria històrica de les dones en el treball juntament amb el Servei de Promoció de l'Autonomia Fem Companyia. Per una banda, s'ha finalitzat el documental *Teixidores d'història*, que es va presentar al Museu Darder el dia 27 d'abril, coincidint amb la festa patronal de "les Saques".

El documental mostra, a través de testimonis, l'important paper de les dones en la industrialització de la comarca durant el segle XX i la seva contribució, més enllà del treball a les fàbriques, en la subsistència familiar i la transformació de la societat. S'han fet diverses presentacions i s'ha incorporat a la Guia de Recursos Educatius per portar-lo als centres educatius de la comarca.



Foto. dones protagonistes del documental *Teixidores d'història*

En aquesta mateixa línia i també en col·laboració amb el Fem Companyia, s'ha portat a terme el projecte Modistes. Protagonistes d'una època, iniciat el 2014. L'objectiu ha estat fer un reconeixement a les dones grans que havien estat modistes, fer visible una feina poc reconeguda i recuperar el seu saber. Amb aquest propòsit s'han organitzat dos tallers de tècniques tradicionals de costura i s'ha fet un acte d'homenatge a les modistes del segle passat, en el qual van participar una trentena de modistes.



Foto. Modistes. Protagonistes d'una època



Foto. Presentació documental *Teixidores d'història*

En col·laboració amb el Pla de Ciutadania i Immigració (PCI) s'ha continuat treballant en el projecte Relacions Sanes que es va presentar en una jornada sobre matrimonis forçats organitzada per la DGI a Girona. També amb el PCI es va presentar el projecte Dones km 0 a la jornada Bones pràctiques de polítiques de cohesió social als barris a Barcelona, organitzada per la DGI.

Quant a col·laboracions amb serveis externs, s'ha finalitzat el projecte sobre la representació de les dones als còmics amb les biblioteques de la comarca. Es va fer una anàlisi en clau de gènere de diferents còmics i el resultat es va presentar en una exposició que portava el títol de "Invisibles, erotitzades o protagonistes?" i que es va mostrar a les dues biblioteques de la comarca, Banyoles i Porqueres, entre els mesos de juny i novembre. Està previst oferir l'exposició als centres educatius i a altres municipis de la comarca.

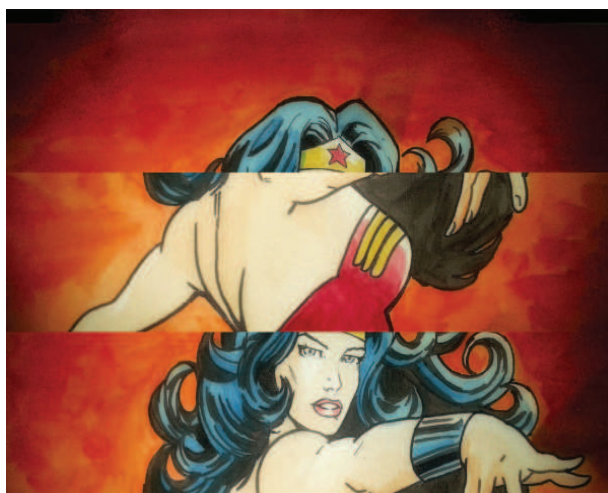


Foto. Inauguració exposició "Invisibles, erotitzades o protagonistes?"

En el marc de la Comissió d'igualtat, s'ha donat suport a les associacions de dones en l'organització dels actes de commemoració de les diades internacionals, i juntament amb l'Institut Català de les Dones es va organitzar una sessió formativa de coaching per a les entitats. La valoració va ser molt bona.



Foto. Taller de coaching per a associacions de dones (ICD)



Dijous, 2 de juliol. 19h  
Biblioteca pública de Banyoles

Presentació de l'exposició

## "Invisibles, erotitzades o protagonistes?"

### LA REPRESENTACIÓ DE LES DONES ALS CÒMICS

Aquesta exposició pretén analitzar la imatge de les dones en els còmics de diferents gèneres i moments històrics. Mostra el canvi de rol dels personatges femenins des de la seva presència merament decorativa, passant per les superheroïnes hipersensibilitzades dels còmics americans, fins a arribar al còmic autobiogràfic d'alt contingut social, com ara Persépolis, de Marjane Satrapi.

Es podrà veure a la Biblioteca de Banyoles fins al 31 d'agost.

ORGANITZA

SJAD



COL·LABORA

ICD



AMB EL SUPORT DE



Foto. Cartell exposició "Invisibles, erotitzades o protagonistes?"



**ÀREA DE BENESTAR SOCIAL  
CONSELL COMARCAL DEL PLA DE L'ESTANY**

---

---

c/ Pere Alsius 12, 1a  
t. 972580388  
benestarsocial@plaestany.cat  
<http://benestarsocial.plaestany.cat>